Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, [Б]УРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

[...]ай 1921 оной [...]н 21-һээ гарана | № 28 (17151) | 1986 оной февралиин 2, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

[К]ПСС-эй ОБКОМДО, БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ, [П]РОФСОЮЗУУДАЙ СОВЕДТЭ БОЛОН ВЛКСМ-эй ОБКОМДО

[...]-эй обкомой бюро, республи[...]нистрнүүдэй Совет, профсою[...]совет болон ВЛКСМ-эй обком [...]үүдэй, предприятинуудай, эм[...]й, барилгануудай, колхоз, сов[...]й коллективүүдтэ баталагдажа [...] Буряадай АССР-эй ажалшадай 1986 оной социалис уялгануудые хаража үзөөд, һайшаан дэмжэбэ.

Шэтын областиин ба Яхадай АССР-эй ажалшадтай заншалта мүрысөөгөө үргэлжэлүүлхэ.

Абаһан социалис уялгануудаа заабол дүүргэхэ талаар шэглүүлэгдэһэн эмхидхэлэй-техническэ хэмжээ ябуулгануудые зохёон абажа бэелүүлхыень республикын министерствэнүүд болон албан зургаануудые, нэгэдэлнүүдэй, предприятинуудай, эмхинүүдэй, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые уялгалха.

Ажалша коллектив болон ажалшан бүхэнэй абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхэ талаар ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулхыень КПСС-эй горкомууд болон райкомуудые, арадай депутадуудай городской ба районно Советүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдые, профсоюзай болон комсомолой организацинуудые уялгалха.

[Б]УРЯАДАЙ АССР-эй АЖАЛШАДАЙ 1986 ОНОЙ СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

[...]й АССР-эй ажалшад [...] XXVI съездын ба [...] ЦК-гай удаадахи Пле[...] шиидхэбэринүүдые [...] 1985 ондо эконо[...]он соёлые саашадань [...] хүн зоной һуудал [...] улам һайжаруулһан [...]

[...] ЦК-гай апрелиин [...]иин (1985 он) Плену[...]эрэ тодорхойлогдо[...]ой социально-эконо[...] хүгжэлтые хурдадха[...] шугамые, партиин [...]рда тээхи документ[...]алуунаар һайшаажа, [...]ын ажалшад 1986 он[...] социалис уялгануу[...]:

[...]м, техникын түйлалта[...]нэбтэрүүлгые хурдад[...]ажалай эмхидхэлэй тү[...] аргануудые үргэ[...]ргэлэһэнэй, договороор [...]аһан продукцяар хан[...] гуримые бэхижүүлһэ[...]ижынгаа түсэбүүдые [...] талаар ажалша кол[...]эй эдэбхи үүсхэлые [...]эд дүүрэнээр хэрэглэһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ 1,15 процентээр дээшэлүүлжэ, гол түлэб энээнэй ашаар үйлэдбэриин ургалтые түйлаха.

КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ промышленностьда хоёр һарынгаа түсэбые 1986 оной февралиин 27-до дүүргэхэ.

Нөөсэнүүдые алмадаг, үлөөдэһэ багатай, үлөөдэһэгүй технологинуудые үргэнөөр нэбтэрүүлһэнэй, хубиин алмалта арьбалалта хэһэнэй, ажахын тоосоое нэбтэрүүлһэнэй үндэһөөр котельно-пэшэнгэй түлишын, электрын ба дулаанай элшэ хүсэнэй, цементын, металлай продукциин талаар тогтоогдоһон даабаринуудые 5,0 процент хүрэтэр нэмэжэ хороохо, автомобильна түлишэ алмаха талаар хараалагдаһан даабаринуудаа үлүүлэн дүүргэхэ.

Уралан нарижуулгын дурадхалнууд болон ухаалан зохёолгонуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэһээ 12 миллионһоо бага бэшэ түхэригэй экономическа ашаг олзо абаха.

[...]хай үнеэн бүриһөө һү һаалгые дунда зэргээр 1800 килограммда хүргэхэ, үндэгэлдэг тахяа бүхэнһөө 224-һөө үсөөн бэшэ үндэгэ абаха. Хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,3 килограмм ноохо хайшалха.

70,0 мянган тонно мяха, 138 мянган тонно һү, 166,0 миллион үндэгэ, 2450 тонно ноохо гүрэндэ худалдаха. Нэгэдэхи сортын һү тушаалгые 75-һаа бага бэшэ процентдэ, тарган ба дунда жиирэй бүхы түрэлэй адууһа мал гүрэндэ тушаалгые 75-һаа доошо бэшэ процентдэ хүргэхэ, колхоз совхозуудтай, хүдөө ажахын бусад предприятинуудтай болбосоруулгын предприятинуудай холбоо барисаае үргэдхэхэ.

Хүдөө ажахые эрхилэлгын зональна гуримые нарижуулэн һайжаруулха, эрдэм ухаанай ба түрүү дүй дуршэлэй түйлалтануудые, түрүү һайн технологинуудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хүдэлмэрээ оролдосотой нэтэрүүгээр үргэлжэлүүлхэ, үйлэдбэриин-технологическа журамые бэхижүүлхэ, колхоз, совхозуудай, хүдөө ажахын бусад предприятинуудай бүхы үйлэдбэриин гол подразделенинүүдые хамтын подрядта оруулха.

Хүдөө ажахын предприятинуудай материально-техническэ баазые саашадань бэхижүүлхэ хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлхэ.

5300 толгой үхэрэй, 39.200 толгой хонидой, 1100 толгой гахайн байрануудые, 5000 тонно хартаабха болон овощ хадагалха түхеэрэлгэнүүдые, агаараар һэрюусүүлэгдэжэ байдаг тус тустаа 200—300 тонно багтаасатай 100 склад, 116,8 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүдые, 1165 хүнэй һууритай һургуулинуудые, 560 хүнэй һууритай һургуулида ороодүй хүүгэдэй эмхи зургаануудые, 500 хүнэй һууритай клубуудые барижа, ашаглалгада оруулха. Байрын гэрнүүдые, һургуулида ороодүй хүүгэдэй эмхи зургаануудые, соёлой-ажаһуудалай объектнүүдые барижа, ашаглалгада оруулха түсэбые жэгдэ һайнаар дүүргэхэ.

Улаан-Үдэһөө Гусиноозерск хүрэтэр татагдаха кабельна магистралиие, Улаан-Үдэдэ хото, городууд хоорондын 15 телефон-автомат, хоорэлдөө хэхэ 2 пункт ашаглалгада оруулха. Барижа абалгын «Москва» түхэлэй станциин зургаан комплексые нэбтэрүүлхэ.

[...]ниие хангалгын шанарые һайжаруулха.

Партиин XXVII съездын нээгдэтэр городской болон хүдөөгэй телефонно сетьнүүдэй абонентнүүдые олошоруулгын кварталай түсэбые дүүргэхэ, Закаменск хотодо городууд хоорондын автомат телефонно холбоо тогтоохо, съездын нээгдэхэ үдэртэ алмаһан нөөсэнүүдээрээ хүдэлхэ.

[ПР]ОМЫШЛЕННОСТЬ

[...]техникын дэбжэлтые [...]анай, үйлэдбэриие [...]нэй, тэрэниие хүтэл[...] болон эмхидхэлгые [...]н һайжаруулһанай, [...] эмхидхэлые бэхи[...] түлишын-элшэ хү[...]ериально-түүхэй эдэй [...]ые ехээр алмаһанай [...]одукци худалдаха [...]й түсэбые болзор[...]д декабриин 30-да [...] түсэбһөө гадуур 7 [...] түхэригэй продукци [...]рэ тоодо 25 милли[...]тт-час электрын элшэ [...]дбэрилхэ, 13 мянган [...]рһэ малтаха, 3 мян[...] цемент гаргаха, 12 [...]бометр модо бэлэхэ, [...]он түхэригэй арадай [...]ын эд бараа үйлэд[...]

[...] арбан хоёрдохи та[...]э республикын про[...]стиие хүгжөөлгын гол шэглэлнүүдээр тусхай зорилготой комплексно программануудые бэелүүлэн, 1986 ондо предприятинуудые һэльбэн шэнэлэлгэдэ, оньһон техникээр зэбсэгжүүлгэдэ 34 миллион түхэригэй капитальна һомололгонуудые хэхэ. Арбан автомат болон оньһожоруулагдамал лини, 26 робот болон манипулятор ашаглалгада оруулха, бүтээсэ ехэтэй 300 түхеэрэлгэ тодхохо. Эдэ бүгэдын ашаар 850 хүниие хүшэр гар ажалһаа сүлөөлхэ.

Гүрэнэй шанарай тэмдэгтэй эдлэл хэрэгсэлнүүдые бүтээжэ гаргаха хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлхэ, эрхим шанартай продукциин хэмжээе 20 процентээр ехэдхэхэ. Тэжээл бутаруулдаг «ИРМ-50» шэнэ түхэлэй түхеэрэлгэ олоорнь бүтээн гаргаха. 150 шэнэ түхэлэй продукци үйлэдбэрилэн гаргажа эхилхэ.

[Х]ҮДӨӨ АЖАХЫ

[...]ралан элдүүрилгэдэ [...]нологи нэбтэрүүлһэ[...] бүхыдөө 550 мянган [...]ряа, 115 мянган тон[...]бха, 41 мянган тон[...] 200 мянган тонно [...]үүдые хуряаха, 515 [...]нноһоо бага бэшэ бү[...]й үбһэ, 230 мянган [...]аж, тэрэ тоодо 150 [...]нно тарянай сенаж, [...]ан тонно силос, 55 [...]нно витаминта үбһэ [...] бэлдхэхэ.

[...]йлэдбэрилгые —72,0 [...]ннодо, һү—163 мян[...]до, ноохо — физиче[...]үүрээр 4739 тоннодо, [...]0,0 миллиондо хүргэ[...]

[...]ган тонно таряа, 52 [...]нно хартаабха, 30 мян[...] овощ гүрэндэ ху[...] Ажахы бүхэндэ эрдэм [...]үндэһэлһэн севообо[...] нэбтэрүүлхэ, ороохо[...] тэжээлэй ургамал[...]уга сабшалангай ур[...]элүүлхэ талаар газар[...]а түрүү технологи[...]хэ, бүдүүн болон шэ[...]ээлээр, тэрэ тоодо та[...]енажаар адууһа ма[...]аар хангахын тула [...]эй ногоо тариха, энээ[...]һөөр малай тэжээлдэ тарая гаргашалгые хороохо эмхидхэлэй-техническэ бүлэг хэмжээнүүдые бэелүүлхэ.

Тракторнуудые, тарилгын ба газарай хүрьһэ элдүүрилгын машинануудые заһабарилгые 1986 оной апрелиин 10 болотор, харин таряа хуряадаг комбайнуудые заһабарилгые июниин 15 болотор дүүргэхэ, тэжээл бэлэдхэлгын бүхы техникэ хүдэлмэридэ бэлдэхэ.

3,5 мянган гектарай уһалууриин шэнэ газарые ашаглалгада оруулха, 5,0 мянган гектарай талмай дээрэ уһалууриин түхеэрэлгэнүүдые һэльбэн шэнэлхэ, 2,9 мянган гектарай намаг налхитай газарые хатааха, нойто ехэтэй 26,0 мянган гектарай газарта культуртехническэ хүдэлмэри хэхэ, 7,2 мянган гектарай талмай дээрэ олон жэлэй һайжаруулагдаһан бэлшээри байгуулха.

Ажахы бүхэндэ бүхы түрэлэй адууһа мал эршэмтэйгээр шахан таргалуулха. Гүрэндэ тушаагдаха эбэртэ бодо малай амидын шэгнүүрые дунда зэргээр 350-һаа доошо бэшэ килограммда, хонидой —38 килограммда, тэрэ тоодо түлгэнүүдэй —28-һаа бага бэшэ килограммда, гахайн шэгнүүрые 100 килограммда хүргэхэ. Һаам[...]

КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА

Барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин, барилгын продукциин жэлэй түсэбые болзорһоонь урид, 1986 оной декабриин 30-да дүүргэхэ. Объектнүүдэй 60-һаа доошо бэшэ процентыень «һайн» ба «эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр ашаглалгада тушааха. Барилгын үйлэдбэриие саашадань индустрижүүлһэнэй, эршэдхэһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ 3-һаа бага бэшэ процентээр дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулха даабариие 0,5 процентээр үлүүлэн дүүргэхэ, харгы замые зубшуулан һуурин тосхонуудые, станцинуудые бариха хүдэлмэриие түргэдхэхэ, БАМ-ай Буряадай участогто хушуунай тоннельнүүдые малтажа, ашаглалгада оруулха. Улаан-Үдэ хотодо жэлдээ 160 мянган дүрбэлжэн метрэй ханануудые гаргаха байшан гэр баридаг заводые ашаглалгада оруулха.

Түгнын нүүрһэнэй уурхайда, Гусиноозерско ГРЭС-тэ, 2-дохи ТЭЦ-тэ, «Бурятфермаш» нэгэдэлдэ, Селенгинск һууринда холимог тэжээлэй заводой, Гусиноозерск хотодо ханын материалнуудай заводой, Улаан-Үдэ хотодо нарайлалгын байшангай, 500 хүнэй һууритай гостиницын, Пионернүүдэй байшангай барилга дээрэ барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ.

Байрын гэрнүүдые, һургуулинуудые, техническэ мэргэжэлэй училищинуудые, һургуулида ороодүй хүүгэдэй эмхи зургаануудые, соёлой-ажаһуудалай объектнүүдые барижа, ашаглалгада оруулха жэлэйнгээ түсэбые һайн шанартайгаар, заабол дүүргэхэ.

ТРАНСПОРТ БОЛОН ХЭЛХЕЭ ХОЛБООН

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделенидэ, Байгал-Амарай түмэр замай Северобайкальскын отделенидэ ашаа зөөхэ түсэбөө болзорһоонь урид, 1986 оной декабриин 30 болотор дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 65 мянган тонно арадай ажахын ашаа зөөхэ.

Вагондо ашаа тээлгые 300 килограммаар дээшэлүүлһэнэй ашаар вагоной эрьесые 0,1 часаар хурдадхаха, нэмэлтэ ашаа тээхын тула 5,5 мянган вагон сүлөөлхэ, 9 миллион киловатт-час электрын элшэ хүсэ алмаха.

Улаан-Үдын отделенидэ 9500 поездые «Шанарай рейс» гэһэн тамгатайгаар, тэрэ тоодо КПСС-эй XXVII съездын нээгдэтэр 1500-һаа үсөөн бэшэ поезд ябуулха.

Ниитын хэрэглэмжын автомобильна транспортаар ашаа болон хүнүүдые зөөхэ жэлэйнгээ түсэбые 1986 оной декабриин 30 болотор дүүргэхэ. Түсэбһөө гадуур 53,4 мянган тонно арадай ажахын ашаа зөөхэ, хүнүүдые зөөхэ түсэбөө 2,2 миллион пассажир-километрээр үлүүлэн дүүргэхэ. Хатуу хушалтатай автомобильна харгы замуудые 89 километрээр үргэдхэхэ.

Гол мүрэнэй транспортаар ашаа зөөхэ түсэбөө болзорһоонь хоёр үдэрөөр урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур арадай ажахын 10 мянган тонно ашаа зөөхэ.

Авиационно транспортаар хүнүүдые болон ашаа зөөхэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, 1986 оной декабриин 29-дэ дүүргэхэ. Самоледууд болон вертоледуудай ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар хүнүүдые зөөхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ.

Хэлхеэ холбооной предприятинуудта ажалай бүтээсэ 1985 оной хэмжээнһээ 1,4 процентээр дээшэлүүлхэ, хүн зониие хангалгын шанарые һайжаруулха.

СОЦИАЛЬНА ХҮГЖЭЛТЭ, АРАДАЙ ҺУУДАЛ БАЙДАЛЫЕ ҺАЙЖАРУУЛГА

Социальна хүгжэлтын түсэбые бэелүүлэн, социальна хүгжэлтын ба арадай ажабайдалай хэмжээе улам дээшэлүүлхэ бүхы ябуулгануудые бэелүүлхэ талаар хараалагдаһан даабаринуудаа дүүргэхэ, тиихэдээ эдэ зорилгонуудта социально-соёлой хэмжээ ябуулгануудай, гэр байра барилгын фондые гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ.

Лүн хамта 496 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүдые, 3208 һурагшадай һууритай һургуулинуудые, 2410 хүнэй һууритай һургуулида ороодүй хүүгэдэй эмхи зургаануудые, 700 хүнэй һууритай клубуудые эрхим шанартайгаар барижа, ашаглалгада оруулха.

Юрэнхы эрдэмэй ба мэргэжэлэй һургуулиие хубилган шэнэлэлгые бэелүүлхэ хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлхэ. Арадай ажахыда ажаллахынь тула 100 мэргэжэлээр 11,6 мянган залуу хүдэлмэришэдые, барилгын мэргэжэлээр 3000-һаа үсөөн бэшэ хүниие һурган бэлдэхэ.

Юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудай базова предприятинуудые хүгжөөхэ хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлхэ, һургуулинуудай һурагшадта зорюулжа предприятинуудта 500 хүдэлмэриин газарые түхеэрхэ.

Дээдэ болон тусхай дунда һургуулинуудта мэргэжэлтэдые һурган бэлдэлгын шанарые һайжаруулха. Дээдэ һургуулинуудые дүүргэһэн 3311, техникум болон училищинуудые түгэсхэһэн 4227 хүниие арадай ажахыда эльгээхэ.

Ажалай ба амаралтын 17 лагерь, һургуулинууд хоорондын һуралсалай-үйлэдбэриин 3 комбинат бариха.

Гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанда эд бараанай эрьесые 6,3 процентээр дээшэлүүлхэ, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудта бэлдэгдэһэн продукци худалдаха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ. Гүрэнэй худалдаа наймаанда өөһэдынгөө хангаха аргаар эд бараа худалдалгые — 59 процентдэ, эд хэрэглэгшэдэй кооперацида 78 процентдэ хүргэхэ.

Хүн зоной ажаһуудал хангаха жэлэй түсэбые — 80 мянган түхэригоор, тэрэ тоодо хүдөө нютагай хүн зониие хангаха түсэбөө 25 мянган түхэригоор үлүүлэн дүүргэхэ.

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиал, Хүдөө ажахын эрдэм-шэнжэлэлгын институт, ВАСХНИЛ-ай филиал, дээдэ һургуулинууд эрдэм-шэнжэлэлгын хүдэлмэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, ажахынуудтай хэлсээ баталжа, 2,3 миллион түхэригэй хүдэлмэри бэелүүлхэ, 45 научна шэнэ зохёолго үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ ёһотой. Тиихэдээ республика дотор эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхаха арга олгоһон, арадай ажахыда шухала удхатай научна асуудалнуудые шиидхэлгэдэ эрдэмтэдэй хүсэлэн оролдолгонуудые элсүүлхэ зэргэтэй.

Арадай элүүрые хамгаалгые, хото, хүдөөгэй хүн зоной бэеын элүүрые шалгаха, медицинскэ хангалгые һайжаруулха хэмжээ ябуулгануудые абаха шухала. 380 ооо дэбдихэртэй больницануудые, фельдшерскэ ба фельдшерско-акушерскэ 17 пункт ашаглалгада оруулха. 1985 онойхитой сасуулбал, үбдэжэ ажалһаа һамшалгые 3 процентээр хороохо.

Хамһабариин ажахынуудые саашадань хүгжөөлгын хүдэлмэри ябуулха. Энээнэй ашаар хүдэлмэришэдые хангахын тула 2,5 мянган тонно һү, 1,5 миллион үндэгэ, 1,8 мянган тонно мяха, 2,2 мянган тонно хартаабха тушааха. Саад болон огород тарижа ургуулха дуратай бүхы хүнүүдые газарай участогуудаар хангаха.

Соёлой, искусствын эмхи зургаануудай, хэблэлэй, радио болон телевидениин хүдэлмэриие нарижуулан һайжаруулха, республикын ажалшадай сэдьхэл бодолой эрилтэнүүдые хангаха, тэдэниие гүнзэгы үзэл бодолтойгоор, һайн һайхан абари зантайгаар хүмүүжүүлхэ, архидалгагүй ажабайдал баталха талаар тэдэнэй ажал ябуулгые эдэбхижүүлхэ шухала.

Шэтын областиин ба Яхадай АССР-эй ажалшадтай заншалта мүрысөөгөө үргэлжэлүүлхэ.

* * *

Ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха талаар партиин тодорхойлһон стратегическэ хараа шугамые бэелүүлхын, Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съездые ажалай амжалтануудаар угтахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэбди гэжэ Буряадай АССР-эй ажалшад КПСС-эй ЦК-е найдуулна.

РСФСР-эй Верховно Соведэй саг үргэлжын комиссинуудта

[...]а он Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацяар Эб най[...]й уласхоорондын жэл гэжэ соносхогдонхой. [...] Верховно Соведэй гадаадын хэрэгүүдые эрхил[...]ссиин заседани январиин 31-дэ Москвада боложо, [...]хэмжээ ябуулгануудта Россин Федерациин хабаа[...]һан тухай асуудалые зүбшэн хэлсэбэ.

[...]й ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой [...] дайнай аюулһаа хүн түрэлтэниие аршалха, ядерна буу зэбсэгүүдые бүрин хүсэдөөр усадхаха харгы замуудые нээхэ арга олгохо байна гэжэ заседани дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Эб найрамдалай уласхоорондын жэлэй программын үндэһөөр бэелүүлэгдэхэ хэмжээ ябуулгануудта Россин Федерациин ажалшад эдэбхитэйгээр хабаадаха байна. Гүрэнэй зургаанууд, ниитын эмхинүүд тусхай программануудые зохёогоо. Тэдэнэй үндэһөөр дайн дажарта эсэргүү митингнүүд, суглаанууд, уулзалганууд үнгэргэгдэхэ, буу зэбсэгүүдые хуряахын түлөө тэмсэдэг гадаадын эмхинүүдтэй, хүдэлөөнүүдтэй харилсаа холбоон тогтоогдохо байна. Хараалагдаһан хэмжээ ябуулганууд совет арадай нэгэдэлые, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, КПСС-эй XXVII съездые нэрэтэй солотойгоор угтаха талаар шэглүүлэгдэхэ ёһотой.

Союзна республикануудай компартинуудай съезднүүд

ПАРТИЙНА ХАРЮУСАЛГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Январиин 31-до орон доторнай болоһон союзна республикануудай Компартинуудай съезднүүдэй делегадууд партиин программна документнүүдээр хэһэн хүдэлмэрээ хэмнэжэ, политическэ ба ажахын бүхы ажал ябуулгые нарижуулан һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалһан байгаа.

МИНСК. Белоруссиин компартиин XXX съездын делегадууд партиин хараалһан үргэн ехэ зорилгонуудые, түсэбүүдые зүбшэн хэлсэхэдээ, эрдэм ухаанай үндэһөөр республикын социально-экономическа дэбжэлтые хурдадхаха, ороной арадай ажахын ниитэ нэгэн комплексдо тэрэнэй оруулдаг хубитые дээшэлүүлхэ шухала гэжэ тэмдэглэбэ.

Съездын хүдэлмэриин түгэсхэлэй үдэр 1986—1990 онуудта болон 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй проект тухай элидхэлые зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Экономикые эршэдхэлгын замда гаргаха, ажахын ажал ябуулгые партиин зүгһөө хүтэлбэрилгые үндэһөөрнь хубилгаха, продукциин шанарые һайжаруулха асуудалнуудта съезд дээрэ ехэ анхарал хандуулагдаа.

Белоруссиин Компартиин хүтэлбэрилхы органууд съезд дээрэ һунгагдаба.

Белоруссиин Компартиин ЦК-гай пленум дээрэ Н. Н. Слюньков ЦК-гай нэгэдэхи секретаряар һунгагдаа.

ТАШКЕНТ. Узбекистанай Компартиин XXI съезд хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлһээр. Республика дотор партийно-политическэ ажал ябуулгые, бүхы хүдэлмэриие нарижуулан һайжаруулха хэмжээнүүдые съездын делегадууд хараалба. Ороной Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй проект тухай элидхэл съезд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Узбегэй ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Х. Кадыров энэ асуудалаар элидхэл хэбэ. Республикын социально-экономическа хүгжэлтэдэ тохёолдожо байһан дутуу дунданууды усадхаха гээшэ түсэбтэ арбан хоёрдохи табан жэлэй гол зорилгонуудай нэгэниинь болоно.

БАКУ. Эрдэм-техникын дэбжэлтые али болохоор хурдадхаха, экономико эрхилэлгые үндэһөөрнь хубилгаха харгы замууд, эдэ асуудалнуудые шиидхэлгэдэ республикын партийна организацинуудай, бүхы ажалшадай бэелүүлхэ зорилгонууд — эдэ бүгэдэ Азербайджанай Компартиин XXXI съездын делегадуудай гол анхарал татана.

Азербайджанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь К. М. Багиров тоосоото элидхэл хэбэ. Ажабайдалай бүхы талада партийна организацинуудай үүргэ нүлөө дээшэлүүлхэ, коммунистнуудые эдэбхитэйгээр, дайшалхы ёһоор хүдэлгэхэ, ажалша коллективүүдэй политическэ түрүү үүргые эдэбхитэйгээр бэелүүлхэ шухала.

ТАЛЛИН. Эстониин Компартиин XIX съезд эндэ хүдэлмэрээ эхилбэ. Республикын социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхахын тула партиин хараа шэглэлые бэелүүлхэ талаар эмхидхэлэй ба ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эршэмтэйгээр ябуулха харгы замуудые делегадууд зүбшэн хэлсэнэ.

Үйлэдбэриие эршэдхэн хүгжөөлгэдэ анхаралаа хандуулха ёһотойбди гэжэ Эстониин компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь К. Г. Вайногай хэһэн элидхэл соо, делегадуудай хэлэһэн үгэнүүд дотор тэмдэглэгдэв. Социально-экономическа зорилгонуудые шиидхэлгэтэй, ажабайдалтай үзэл сурталай хүдэлмэриие нягтаар холбохо шухала. (ТАСС).

ЭРХИМЭЙ ЭРХИМ ҺААЛИШАДАЙ ЗҮБЛӨӨН

Республикымнай эрхим түрүү һаалишад — гурбан мянгатанай клубай гэшүүдэй заншалта уулзалга-зүблөөн үсэгэлдэр Улаан-Үдэдэ Министрнүүдэй Соведэй конференц-зал соо боложо үнгэрөө. Һаалишад — гурбан мянгатанай клубай байгуулагдахаһаа хойшо гурбадахияа үнгэргэгдэһэн энэ уулзалгада нёдондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр гурбан мянган килограммһаа дээшэ һү һааһан районуудай 76 һаалишад суглараа.

Заншалта гурбадахи уулзалга-зүблөөе Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **В. Б. Саганов** нээгээд, республика дотор малай үбэлжэлгын хэр зэргэ үнгэргэгдэжэ байһан тухай, мүн үнеэдэй һү шэмэ дээшэлүүлжэ, сагаан эдеэ элбэгээр үйлэдбэрилхэ талаар ушардаг дутагдалнууд тухай дэлгэрэнгыгээр тогтожо хэлээ. Удаань республикын Агропромышленна комитедэй түрүүлэгшын орлогшо **Ф. М. Кауров** үнгэрэгшэ жэлдэ районуудай һаалишадай хэһэн ажалай дүнгүүд болон байгша ондо малшадай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай элидхэһэн байна. Һүүлээрнь энэ уулзалгада хабаадаһан эрхимэй эрхим һаалишад өөһэдынгөө, мүн бүхы фермынгээ коллективэй хэжэ байһан ажал, дүй дуршэл тухай һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө. Нэрлэбэл, Прибайкалиин районой «Зырянский» совхозой **Л. В. Корнакова**, Түнхэнэй районой Саянай совхозой **Г. Д. Бандеев**, Загарайн районой XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой **Ф. К. Вставская**, Кабанскын районой Кабанскын шубуунай фабрикын **Е. П. Перевозникова**, Сэлэнгын районой XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой **Т. С. Закирова**, Ивалгын районой Ивалгын ОПХ-гай **А. Б. Гомбоев**, Захааминай районой Харацайн совхозой **Г. Н. Батуева**, Мухар-Шэбэрэй районой «Искра» колхозой **Н. Е. Козлова**, Хориин районой «Георгиевский» совхозой **М. Б. Шнрапова**, Хойто-Байгалай районой «Ангарский» совхозой **Ц-Д. Д. Намсараева**, **О. В. Сорокина**, энэл районой «Эстония» совхозой **Т. А. Баженова**, Яруунын районой Яруунын совхозой һаалиин фермые даагша **И. И. Дианов**, Баунтын районой Монгойн совхозой Монгойн фермые даагша **Н. Б. Ламожапова**, Кабанскын районой «Большереченский» совхозой Истогой һаалиин фермые даагша **Г. И. Суранов** гэгшэд үгэ хэлээ.

Нёдондоной дүнгөөр республикын һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Кабанскын шубуунай фабрикын һаалишан Е. П. Перевозникова, Түнхэнэй районой Саянай совхозой Г. Д. Бандеев, Ивалгын районой һуралсалай «Байгал» ажахын һаалишан Л. Н. Седых онсо шалгараа. Һаалиин фермэ, комплекснуудай дундаһаа Ивалгын районой һуралсалай «Байгал» ажахын түбэй, Ивалгын ОПХ-гай Краснояровай, Бэшүүрэй районой Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой Загаһай-Адагай, Кабанскын районой «Большереченский» совхозой Истогой, Кабанскын шубуунай фабрикын Колесовскын хоёрдохи, мүн Прибайкалиин районой «Прибайкальский» совхозой Мостовскойн фермэнүүд эрхимлээ.

КПСС-эй обкомой хоёрдохи секретарь **К. А. Албашеев** һаалишадай энэ уулзалга дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлээ. Уулзалгада хабаадагшад республикын мал ажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаһан хандалга — бэшэг нэгэн дуугаар баталан абаа. Тус уулзалга-зүблөөнэй хүдэлмэридэ республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Буряадай АССР-эй Агропромышленна комитедэй түрүүлэгшэ **А. И. Плотников**, республикын Агропромышленна комитедэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо, Буряадай АССР-эй министр **Н. Н. Найданов**, Буряадай АССР-эй профсоюзуудай соведэй түрүүлэгшэ **Н. А. Розанов**, партиин обкомой агропромышленна болон эдеэ хоолой промышленностиин таһагые даагша **Б. Н. Николаев**, ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **М. Н. Гармаева** хабаадалсаа.

Эсэстэнь гурбан мянгатанай клубай гэшүүн болоһоной үнэмшэлгэнүүд, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа.

ШАГНАЛ

Республикын партийна болон ажахын органуудта удаан саг соо һайнаар ажаллаһанайнь түлөө, «Бурятэнерго» управлениин ахалагша инженер Нина Михайловна **Гаськовае Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хүндэлэлэй грамотоор** шагнаба.

* * *

Республикын электро-дамжуулгын лининүүдые барилгада удаан саг соо һайнаар ажаллаһанайнь түлөө, «Востоксибэлектросетьстрой» трестын автотранспортна конторын автомашинын жолоошон Михаил Иванович **Лебедевые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хүндэлэлэй грамотоор** шагнаба.

* * *

Республикын энергосистемэдэ олон жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнь түлөө, түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, «Бурятэнергын» управлениин ахалагша инженер Семен Андреевич **Пелепягиниие Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хүндэлэлэй грамотоор** шагнаба.

* * *

Капитальна барилгын талаар габьяатай байһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар «Востоксибэлектросетьстрой» трестын оньһожоруулагдамал 30-дахи колоннын ахалагша прораб Владимир Кириллович **Коваленкэдэ Буряадай АССР-эй габьяата барилгашан гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо.**

МАРКСИСТСКО-ЛЕНИНСКЭ hурал-саа

ҮЙЛЭДБЭРИТЭЙ ХОЛБОХО

Зүүн-Сибириин түмэр замай Мысовскын дистанциин душоод бригаданууд булта нэгэ нарядаар, эсэсэй үрэ дүнгөөр салин хүлһөө абажа хүдэлдэг юм. Тэдэнэй 12-тоһь ажалда хабаадалсаһанай коэффициентын зэргээр түлбэри, шангуудые хубаагдадаг гээшэ.

Имэ гуримаар ажалаа эмхидхэхэ, урмашуулха хэрэгтэнь дистанциин захиргаанда эмхидхэгдэһэн экономическа һургуулиин хэшээлнүүд горитой туһаламжа үзүүлдэг юм. Һүүлшын хэшээлнүүдэй нэгэндэ «Ажалай бүтээсые али болохоор дээшэлүүлгэ — экономическа гол зорилго» гэһэн темэ шудалагдаа. Тэрэнние дистанциин инженер-экономист Б. Г. Губарь хүтэлбэрилөө. Энэ хүмнай тиимэшье үни бэшэ Харьковска түмэр замай транспортын институт дүүргэжэ ерээ юм. Хоёрдохи жэлээ тус һургуулиин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадана.

Энэ хэшээлэй үедэ пропагандист ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ арга замууд тушаа дэлгэрэнгытэйгээр хөөрөөд, эрдэм-техникын дэбжэлтын туйлалтануудые нэбтэрүүлгые хурдадхалгын, хүдэлмэриин газарнуудые аттестацилгын болон нарижуулан һайжаруулгын, ажалай, үйлэдбэриин журамые шангадхалгын талаар үзүүлхэ нүлөө тухай онсо тэмдэглээ. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын тула хэрэгтэй болохо технико-экономическа эрхэ нүхэсэлнүүд нёдондо туйлагдаа һэн. Хүдэлмэриин өөрынь үнэ сэн доошолуулагдаа.

Гэбэшье 1986 ондо бүхы юумэ бүри наринаар гаргашалха гурим тогтоогдонхой гэжэ пропагандист һурагшадтаа тусгаар һануулаа. Тиихэдэнь урданайхидаал адляар ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур нэгэ процентээр дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин өөрынь үнэ сэнгые хахад процентээр нэмэжэ хороохо зорилго табигданхай. Энэ зорилгоһоо коллективэй байгша оной социалис уялганууд дотор оруулагданхай.

Дистанциин коллективтэ эрдэмэй үндэһөөр ажалые эмхидхэлгын шэнэ гуримай нэбтэрүүлэгдэжэ байһан тухай инженер-технолог Л. А. Масалова хөөрөө.

Нормировщик Л. В. Березенцева түмэр замай участогууд дээрэ нормонуудые сахиха асуудалда һурагшадай анхарал хандуулаа.

Бусадшье һурагшадынь табигдаһан темые шудалалгада эдэбхитэйгээр хабаадаа.

«Алмалта, арьбалалтын гурим сахилга болон нөөсэнүүдые гамтайгаар хэрэглэлгэ» гэһэн темээр хэгдэһэн удаадахи хэшээлниье һайнаар аша үрэтэйгөөр үнгэрөө.

С. БОГУСЛАВСКИЙ,
«Байкальские огни» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

НЭМЭЛТ ХЭШЭЭЛ ҮНГЭРЭГДЭБЭ

Һүүлэй үедэ партиин горком партийна, үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэбхитэй һуралсалые тус һалбаринуудаар хубаарилан ябуулдаг болонхой. Жэшээнь, байгша ондо дунда һургуулинуудай, промышленна предприятинуудай партийна организацинуудай эдэбхитэдэй һуралсал тус тустаа үнгэрэгдөө.

Һаяшаг Сэлэнгын совхоздо районой ажахынуудай парткомууд, партбюронуудай секретарьнарай семинар болобо. Тэрээндэ профкомуудай түрүүлэгшэнэр, тодорхой экономикын һургуулинуудай пропагандистнууд уригдаһан байгаа.

Семинарта хабаадагшад Сэлэнгын совхозой политическэ һуралсалай кабинедтэй ехэтэ һонирхон танилсаа.

Партийна организацинуудай хүдэлмэриие түсэблэлгэ, үзэл сурталай хүдэлмэриин шэглэлнүүд, үбэлжэлгын үедэ социалис мүрысөө эмхидхэлгэ тушаа КПСС-эй горкомой таһагуудые даагшанар: партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин — П. М. Блинов, пропаганда болон агитациин — В. В. Иванов, хүдөө ажахын таһагай инструктор — Г. Ц. Сабжаев гэгшэд зүбшэл заабаринуудые үгөө.

Сэлэнгын совхозой директор А. А. Буинов совхозой үйлэдбэриин байдал, байгша оной зорилгонууд тушаа, парткомой секретарь Н. Б. Цыбиков үбэлжэлгын үедэ совхозой ажалшадай дунда ябуулдаг нииитэ-политическэ хүдэлмэриин эмхидхэл тушаа тогтоо.

Районой үзэл сурталай эдэбхитэд Сэлэнгын совхозой тодорхой экономикын һургуулида ахамад экономист В. А. Аюшеевагай хүтэлбэрилһэн нэмэлт хэшээлдэ байлсаа. Темэнь — совхозой үйлэдбэридэ хамтын подрядай гуримые хэрэглэлгэ. Хэшээлые зүбшэн хэлсэхэдээ, үгэ хэлэгшэд нэн түрүүн өөрынгөө совхоздо хамтын подрядай гуримые нэбтэрүүлгэһээ һабагша татан, пропагандист темээ тон һонирхолтойгоор тайлбарилаа гэжэ тэмдэглээ.

Үйлэдбэриин газарнуудта сэхэ ошожо байра байдалтайнь танилсалга семинарай программада оруулагдаһан байгаа. Һуралсалда хабаадагшад районой социалис мүрысөөнэй манлайда дабшадаг Эрээлжын һү һаалиин фермын улаан буланда ошожо хараа, мүн Социалис Ажалай Герой, республикын алдар суута малшан В. Г. Романовагай отарын «Хонишоной булантай» танилсаа.

Түгэсхэлдэнь семинарта хабаадагшад тусхай автобусоор Улаан-Үдэ ерэжэ, гүрэнэй Буряад драмын академическэ театрай зүжэг хараһан байна.

Ц. ДАНДАРОВА,
КПСС-эй Гусиноозерскын горкомой секретарь.

ПОЛИТИНФОРМАТОРНУУД ҺУРАНА

Үзэл сурталай эдэбхитэдэй һуралсалай удаан болзорой түсэбэй ёһоор КПСС-эй Улаан-Үдын Советскэ райкомдо политинформаторнуудай бүлэгүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй семинар болобо. Тэдэнһээ гадна семинарай хүдэлмэридэ экономическа болон политическэ ажабайдалай асуудалнуудаар мэдээсэл хэдэг политинформаторнууд хабаадаа.

Съездын ўрдахи материалнуудай район дотор хэр зүбшэн хэлсэгдэжэ байһан тухай, XI табан жэлэй түсэб, уялгануудые дүүргэлтын дүнгүүд болон 1986 ондо районой ажалша коллективүүдэй бэелүүлхэ зорилгонууд тухай КПСС-эй райкомой секретарь А. С. Ковалев, Зүүн-Сибириин технологическа институтай промышленна предприятинуудай экономико болон хүтэлбэрилгын кафедрые даагша, экономическа эрдэмэй кандидат Л. М. Пляскин гэгшэд элидхээ.

Политинформаторнуудай бэеэ даагаад, өөрынгөө үзэл сурталай-теоретическэ болон методическа дүршэл шадабари дээшэлүүлхэ хүдэлмэриин методико тушаа Буряадай багшанарай институтай КПСС-эй түүхын кафедрын ахалагша багша Б. П. Крянев тогтоо.

Е. ПРОТАСОВ.

Экономико гаргаша багатай байха ёһотой

УРЬҺАЛАМЖЫЕ УЛАМ ГУРИМШУУЛХА

КПСС-эй ЦК-гай апрелиин, октябриин (1985 он), Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, КПСС-эй ЦК-да үнгэрһэн жэлэй июнь һарада эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхаха асуудалаар болоһон зүблөөнэй үндэһөөр арбан хоёрдохи табан жэлдэ арадай ажахые экономическа хүгжэлтын бүри үндэр хэмжээндэ хүргэхэ гэһэн ехэ зорилго хараалагданхай.

Энээнһээ уламжалан, бүхы шатануудта урьһаламжын хиналтые улам шангадхаха гэһэн эрилтэ Стройбанкын урда бүри тодорхойгоор табигдана бшуу.

Барилга хадаа проектһээ эхилдэг гэжэ мэдээжэ. Проект соо хараалагдаһан шиидхэбэринүүдые барилгашад жэншэдгүй бэелүүлхэ уялгатай. Хэрбээ барилгын хүдэлмэриин хэмһээ үлүү унжагайруулагдаа һаа, проектнүүд алишье талаараа хуушардаг, предприятиин ашаглалгада тушаагдаха үедэ олон түхеэрэлгэнүүд мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэхэеэ болинхой байдаг.

Ушар тиимэһээ саг болзортоо баригдажа дүүргэгдэнгүй, арбан хоёрдохи табан жэлдэ үргэлжэлүүлэгдэхэ барилганууудай проектно-сметнэ документациие шэнээр хаража үзэхэ, тиигэжэ проектнүүд болон сметэнүүдэй техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ гэһэн шиидхэбэри абтаа. Проектнүүдээ шэнээр хаража, хубилалта оруулаагүй барилганууудта арбан хоёрдохи табан жэлдэ мүнгэ зөөри һомолхогүй гэһэн заабари СССР-эй Стройбанкда үгтөө.

Проектнүүдые шэнээр хаража үзэлгые хинан шалгахада, энэ хүдэлмэриие олон захил хэгшэд тон хангалтагүйгөөр ябуулна гээд шүүмжэлэлтэй. Юуб гэхэдэ, тон шухала энэ хүдэлмэриин удха шанарые гүйсэд ойлгоногүй ха юм. Онсолбол, 64 барилгын оройдоол 23-найнь проектнүүд шэнээр харагдажа үзэгдөө. «Забайкаллес» нэгэдэл, «Бурятэнергын» РЭУ болон бусад предприятинууд энэ талаар гүйсэд оролдолго гаргаагүй. 23 проектын шэнээр харагдажа үзэгдөөшье һаань, баригдажа байгаа предприятинуудай техническэ хэмжээе дээшэлүүлхээр, сметнэ үнэ сэнгые доошолуулхаар нэгэшье дурадхал тэндэ оруулагдаагүй.

Гэхэтэй хамта Стройбанкын конторын хүдэлмэрилэгшэд энээндэ зохёохы ёһоор хандаа: проектнүүдэй технико-экономическа хэмжээндэ бодото сэгнэлтэ үгэжэ, таарамжатай дурадхалнуудые оруулаа. Жэшээлхэдэ, «Теплоприбор» заводые үргэдхэлгын проектнэ шиидхэбэринүүдэй технико-экономическа хэмжээе шэнжэлжэ үзэхэдэ, арбан хоёрдохи табан жэлдэ энэнь нормоор хараалагдаһанһаа доогуур гэжэ элирхэйлэгдээ. Аяар арба гаран жэлэй хугасаада ашаглагдажа байһан оньһон түхеэрэлгэнүүд проект соо хараалагданхай байха. Заводые үргэдхэхөөр зорилгын табигдабашье, энэнь проект дотор зүб шиидхэбэрез олоогүй, бии байгаа хамһабариин цехүүдтэ оньһон түхеэрэлгэнүүдые тодхоохо асуудалнууд гүйсэд шиидхэгдээгүй. Заводойхид проект шэнээр хаража үзэхэ, баталха талаар хүдэлмэрез тодоор ябуулха ёһотой.

Хяагтын плавико-шпадай рудникай, «Татарский ключ» карьероуправлениин хүтэлбэрилэгшэдтэ эгээл иимэ ажаглалтанууд хэгдээ.

Мүн тиихэдэ шэнэ табан жэлдэ эхилэгдэхэ барилганууудай проектнүүдые шэнээр хаража үзэлгэ унжагайруулагдана.

Бүхы захил хэгшэд энэ хүдэлмэрез түргэдхэхэ ушартай. Юуб гэхэдэ, проектнүүдээ шэнээр хаража үзөөгүй барилганууудта мүнгэ зөөри һомололго болюулагдаха, харин шэнэ барилганууудта огто һомологдохогүй.

«Барилга эмхидхэлгые ба хүтэлбэрилгые, түсэб зохёон табилгые һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой ёһоор, баригдажа байһан предприятинуудые кадрнуудаар бүрилдүүлгые һайжаруулхын, үйлэдбэриин хүсэнүүдые саг болзортонь, гүйсэдөөр ашаглахын тула эгээл түрүүлэн юун хэрэгтэйб гэхэдэ, үйлэдбэриин ба социально-ажаһуудалай объектнүүд нэгэ мүһэн, комплексноор түсэблэгдэжэ, баригдаха ёһотой. Тиигэжэ предприятинуудай ашаглалгада оруулагдаха хаһада гэр байрын, коммунальна ажахын объектнүүд нэгэ доро түгэсхэгдэхэ болоно.

Эндэ хэрэгтэй капитальна һомололгонууд проектно-сметнэ документаци соо дууһан тодорхойлогдодог.

Республикымнай олонхи барилганууудта энэ гурим ёһотоор сахигдадаггүй байха юм. Жэшээлхэдэ, Витимэй леспромхозой барилгын проектно-сметнэ документацида гэр байрын барилга хараалагдабашье, үйлэдбэриин объектнүүдэй барилгатай ямаршье холбоогүйгөөр түсэблэгдэнхэй байшоо. Түсэбтэ табан жэлэй эхиндэ үйлэдбэриин барилгада бүхы мүнгэ зөөриин 50 процентнь, харин гэр байрын барилгада оройдоол 5 процентнь хараалагданхай. «Забайкаллес» нэгэдэлдэ ба Минлесбумпромдо социально-ажаһуудалай барилгада капитальна һомололго хэхэ тухай эрилтын табигдабашье, дүүргэгдэнэгүй. Энэ асуудалай шиидхэгдээгүй һаа, модо бэлэдхэлгын комплекс байгуулагдабашье һаа, кадрнууд дуталдаха бшуу.

Селенгинскын холимол тэжээлэй заводойхид энэ асуудал мүн лэ «мартажархинхай», гадар трикотаж хубсаһанай фабрикын проектнэ хүсэн энэ шалтагаанаар гүйсэд ашаглагданагүй. Иимэ предприятинуудай, «дүй дүршэл» дабтаха гээгүй һаа, захил хэгшэд энэ хэрэгтэ харюусалга ехэтэйгээр, холын бодомжотойгоор хандажа һураха ёһотой.

Гэхэ зуура барилганууудта мүнгэ зөөри һомололгые гуримшуулха хэрэгтэ эрилтэнүүд шангадаа. Капитальна һомололгонуудай хэмжээн барилгын болзортой заатагүй зохилдуулагдаха, энээнһээ уламжалан барилгын гол болзорнууд сахигдаха ёһотой. Улаан-Үдэ хотодо Пионернүүдэй байшан аяар 1974 онһоо баригдажа байнхай. 1986 ондошье дүүргэгдэхээр түсэблэгдэнэгүй. Гэхэтэй хамта шэнэ һургуули түсэбтэ оруулагдаа. Һургуулиин байшангуудай хэдышье шухала хэрэгтэй һаань, «үникэй түүхэтэй» Пионернүүдэй байшанда капитальна һомололгонуудаа, зорюулжа, ашаглахаар хараалха хэрэгтэй хаш.

Загарай һууриндахи котельнэ, Октябрьска райондохи трамвайн замые барилгын болзор нормоһоо жэлээр үлүү унжагайруулагдаа. Тиимэһээ эдэ объектнүүдтэ мүнгэ зөөри һомололхо аргагүйдэгдэнэ.

Проектно-сметнэ документацяар хангагдаагүй барилганууд түсэбтэ оруулагдаха ёһогүй.

Эдэ гуримуудай ёһотоор сахигдангүй, хазагайруулагдаа һаань, капитальна һомололго хэгдэхэгүй, харин энэ талаар мүнгэ зөөринь тусхай счёдуудта дамжуулагдаха юм.

Техническэ талаар шэнэдхэн зэбсэгжүүлгэдэ, һэльбэн шэнэлэлгэдэ урданайхиһаа хараа байса ехэ анхарал хандуулагдажа, бүхы һомололгонуудай 50 процентнь энээндэ зорюулагдадаг болохо. Тиимэһээ банкын эмхинүүд энэ мүнгэ зөөриин хэр зүбөөр хэрэглэгдэжэ байһые хиналта шангадхаха юм. Бага гаргашатайгаар, түргэнөөр ашаг үрэ абаха гээшэ һэльбэн шэнэлэлгын, зэбсэгжүүлгын зорилго мүн. Энээние предприяти бүхэнэй түлөөлэгшэд һайса бодомжолжо үзэхэ, техническэ талаар зэбсэгжүүлгын түсэбтөө ба проектно-сметнэ документацида оруулха ёһотой.

Хэрбээ арбан хоёрдохи табан жэлэй түсэб зохёон табилгын асуудалай шиидхэгдээшье һаань, проектно-сметнэ документацяар хангалга урагшагүй, задагай байһаар зандаа.

Капитальна барилгадахи байдалые үндэһөөрнь һайжаруулха гэбэл, нэн түрүүн тогтоогдоһон түсэбөө заатагүй бэелүүлхэ, барилгын үйлэдбэриин ашаг үрые түйлаха, барилгын хүдэлмэриин болзор хороожо, шанарыень һайжаруулха, финансово-ажахын ажал ябуулгын һайн үрэ дүнгүүдтэй байха хэрэгтэй.

Тоосооной баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, олонхи барилгын эмхинүүд тогтоогдоһон түсэбүүдээ дүүргэнэгүй. Жэшээлхэдэ, «Бурятцелинстрой» трест 1985 оной дүнгөөр хүдэлмэриин программые 5 процентээр бэелүүлээгүй, гарзануудаа ехэдхээ, хүдэлмэринүүдэй өөрынь үнэ сэн 2,5 процентээр, мүн 1 түхэригтэ хэгдэдэг хүдэлмэриин гаршануудай хэмжээе 2,64 мүнгөөр дээшэлүүлээ. 589-дэхи, 590-дэхи, 697-дохи ПМК-нуудта энэ дүн тус тустаа 22,15, 18,5, 12,33 мүнгөөр хэмжээнһээ үлүү болоһон байна.

Главбурятстройн, «Улан-Удэтрансстрой» трестын подразделенинүүдтэ эгээл иимэ үзэгдэл ушарна. Энэ ямар ушарһаа болоноб гэхэдэ, барилгада үгтэһэн нөөсэнүүдые гамтайгаар, зүбөөр хубаарилан, алман хэрэглэхын тула эндэхи хүтэлбэрилэгшэд, финансова, түсэблэлгын, бухгалтерска албануудынь ёһотоор оролдоногүй бшуу.

1986 ондо түсэбөө дүүргээгүй, гарзада ороһон барилгын эмхинүүдтэй урьһаламжын харилсаан таһалдуулагдадаг байха.

Барилгын зарим эмхинүүд гүрэнэй баталагдаһан түсэбүүдые дүүргээгүй аад, түсэбтэ ороогүй барилгануудые эхилдэг. Бии байгаа нөөсэнүүдээ түсэбтэ ороогүй барилгануудта шэглүүлгэ хадаа гүрэнэй ба партийна журам хазагайруулһан ябадал гэжэ тодорхойлогдодог. Гэхэ зуура, Главбурятстройн нүүдэл оньһожоруулагдамал 33-дахи колонно гүрэнэй түсэб оройдоол 89 процент дүүргэжэ байбашье, түсэбтэ оруулагдаагүй үшөө хоёр объектын барилга эхилээ. Тиигэжэ энэ ПМК-гай гаргашалһан материалнууд, 40 мянган түхэригтэ хэһэн хүдэлмэринь гарза мэтээр тоологдожо, 70 мянган түхэриг яла түлэхэ баатай болоо. Удаань энэ эмхи тоосооһоо «буулгагдажа», банк урьһаламжа үгэхэ харилсаагаа таһалдуулаа.

Гүрэнэй ба партийна журам хазагайруулһатай холбоотой энэ жэшээ хадаа барилгын эмхинүүдэй бүхы хүтэлбэрилэгшэдтэ бодото хэшээл, ажахы эрхилэлгэдэ бодомжогүйгөөр хандалгын хойшолонгуудай һануулга болохо зэргэтэй.

Тэрэшэлэн социально-ажаһуудалай барилгануудые шанаргүйгөөр, гүйсэд түгэсхэнгүй ашаглалгада тушаадаг урданай заншал орхигдохо ёһотой. Дутуу дунданууудтай, бодото түхэлдөө хүргэгдөөгүй объектнүүдые тушаан абалга үшөөл ушарһаар. Барилгашад иимэ үзэгдэлнүүдтэ дадашанхай, «иимэл байха ёһотой» гэһэншүү заншалта дутагдалнуудтай эсэсэнхэй гээшэ. Онсолбол, гэрэй шаланьь, хушалтань муугаар хэгдэһэн, ванна, санузел шэмэглэмэл плитэнүүдээр хушагдаагүй гэхэ мэтэһээ эхилээд, тоолобол, дутуу дунданууд олон лаб даа.

Гүрэнэй түсэб сахижа шадаагүй эмхинүүдһээ хуулиин ёһоор шанга асуулта хэгдэхэ ёһотой.

Финансова-урьһаламжын хэмжээнүүдые шангадхалга хадаа подрядна эмхинүүдэй ба барилганууудай ажал ябуулгын бусадшье талануудта сэхэ нүлөөлхэ юм.

М. СМОЛИНА,
Стройбанкын Буряадай республиканска конторые эрхилэгшэ.

Валерий Андреевич Габаев 1972 ондо Улаан-Үдын лесотехникум дүүргээд, судна бүтээлгын заводой 4-дэхи цехтэ судна хабсаргагшаар хүдэлжэ захалһан байна. Тэрэ тус предприятида хорёод жэлдэ хүдэлжэ ябана. Энэ хугасаа соо 15 жэл бригадираар хүдэлһэн юм. Ажалай ветеран арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб 1985 оной июль һарада дүүргээ.

Валерий Андреевичэй хүдэлдэг цехтэ 29 коммунист ажаллана. Залуу коммунист тус цехэй парторгоор хоёрдохи жэлээ хүдэлнэ. Цех соогоо мэдээжэ болоһон дээдэ разрядай судна хабсаргагша 50 гаран залуу хүдэлмэришэдые һургаһан, дүй дүршэлөө дамжуулан үгэһэн байха юм. Ажалай, ниитын эдэбхитэй ажал ябуулгын үльгэр жэшээ харуулжа, түрүү зэргэдэ жагсадаг коммунист гээшэ. Тэрэнэй энгэртэ Ажалай Алдар Солын III шатын орден ялардаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. А. Габаев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЕХЭ ҺҮН ҺААГ…

Түнхэнэй районой һү һаалиин фермэнүүдэй арбан нэгэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлд… рилхэ ба гүрэндэ худалдаха түсэбүүдээ холо… гэһэн байна. Социалис мүрысөөнэй түрүү зэ… дай нэгэн — «Сибиряк» колхозой Түнхэнэй… үнгэрөөшэ 1985 ондо урзанданайхиһаа 510 … энэл колхозой Зариин фермын коллектив 270 … ехэ һү һаажа, ажалай амжалтада нилээд ехэ … ба.

Мүн Түнхэнэй совхозой Могой-Горхоной, С… Улаан-Горхоной, «Сибиряк» колхозой Тухэрэ… ные Саяны» колхозой Хуурай-һубагай фермэ… тивүүдэй эрхимээр ажаллажа, һү үйлэдбэрил… дэ худалдалгаар түсэбтэ даабаринуудаа дү… тэмдэглэмээр.

Тэрэшэлэн үнгэрһэн жэлэй декабрь һарада… сэтэй, оролдосотой ажалайнгаа ашаар һү һа… лүүлһэн коллективүүдэй тоодо дээрэ дурса… нүүд оролсоно.

Тиихэдэ бүхыдөө район дотор үнеэн бүри… грамм һү һааһан һаалишадай тоо үсөөрөөд б… бал, һаалишад Г-Д. Бандеев, С. И. Банчикова, … ева, П. М. Хальбаева, Р. Б. Банчикова, Е. Д. … шэд лэ үнгэрөөшэ жэлэй хүдэлмэриин дүн… мянгатанай клубта оробо.

Түнхэнэй районой һаалиин фермэнүүдэй … рилэгшэд түрэл партиингаа XXVII съездые … тойгоор угтахын тула январь һарын эдэ үд… эршэтэйгээр ажаллажа, һү һаалияа улам дэ… шээлхэдэ, Түнхэнэй совхозой Могой-Горхо… һаалишад үнеэн бүриһөө сүүдхэдээ 8 килогра… һаажа байна.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

БРИГАД…

Г. Г. Гантимуров 1977 ондо Гусиноозерскын ГРЭС-эй барилгын управленидэ хүдэлхөөр ороо һэн. Тиихэдэ 2-дохи разрядай модошо дархан-бетонщик байгаа. Түрүүшын үдэрһөө хүдэлмэришэнэй үүсхэл шадабари харуулһан, тиигэжэ хоёр жэл үнгэрһэнэй удаа 5-дахи разрядтай, бригадирай тушаалтай болонхой бэлэй. Тэрэ гэһэнһээ хойшо Г. Г. Гантимуров бригадаяа амжалтаһаа амжалтада, социалис мүрысөөнэй манлайда дабшуулна.

1985 он ГРЭС-эй барилгада хүндэхэн жэл байгаа. Бодото ушар шалтагаануудһаа болож жэлэй ба бүхыдөө табан жэлэй түсэб дүүргэгдээгүй. Гэбэшье, гүрэнэй түсэб урагшатай, болзорһоо урид дүүргэһэн бригаданууд сооһоо гантимуровайхид эгээл түрүүлэн, 1985 оной октябриин 7-до табан жэлээ дабажа гараа бэлэй.

Мүнөө үедэ Г. Гантимуровай бригада ГРЭС-эй хоёрдохи ээлжээнэй барилгын гол корпусые бодхоолго дээрэ хүдэлнэ. Уданшьегүй ехэ бетон асаргадажа, байшангай һууринь табигдажа эхилхэ юм. Тэдэнэр эндэ огто ядалдахагүй ёһотой: профилакториин, гостиницын, хүүгэдэй саадуудай, олон барилгануудай һуури табижа, дүршэлтэй болоһон шуу. Станциин түрүүшын ээлжээн ашаглалгада тушаагдаа, город урган бодоно.

Энээние … 1986 ондо … блок ашаглал… ёһотой. Энэ з… гэдэ шадаха … битаяа оруул… муровай бри… доно. КПСС-… дые угтуулай … дүүргэхэ гэж…

Бригадын коллектив шэнэлэгдэжэ байдаг гэбэл алдуугүй. Зариман ажалда ороод, гарашадаг. Харин бригадын гол хүсэн тэрэл хэбээрээ байһан зандаа. Бригадиртай суг арбаад жэлэй туршада Г. В. Нашинов, К. П. Колодин, В. И. Серебренников, В. А. Пархомов гэгшэд хүдэлнэ. Эдэнэй дүй дүршэлые залуушуул халан абана.

Бригадир хүдэлмэрез зүбөөр хубаарилжа шададаг юм. Тиимэһээ «хэхэ юумэн үгы» гэжэ гомдоһон хүниие олохогүйт. Шиидхэгдээгүй асуудалнууд үдэр бүри гаражал байдаг. Бригадир уг-маг гэжэ маргажа байдаггүй, ажалша коллективэй ёһотой эзэн мэтээр бүхы асуудалнуудаа шиидхэдэг зантай.

Арбан хоёрдохи табан жэлдэ ГРЭС-эй барилгашадай урда үргэн ехэ зорилго табигдаба гээшэ. СССР-эй саашанхи хүгжэлтын Гол шэглэлнүүдэй проект дотор тодоор иигэжэ хэлэгдэнхэй ха юм: «Гусиноозерскын ГРЭС-эй хоёрдохи ээлжээнэй барилгые түгэсхэхэ».

…хэй. Гадна а… сэбһөө гаду… дээшэлүүлхэ, … һуурииние б… аргаар бэелүү… метр опалуб… бетон, 8 куб… мэл модо ал… лаа. Арбан … жэлэй түрүүш… онсолбол, 72… гэй барилга… дэлмэриин … һоонь урид, … дүүргэхэ гэж…

Харюусалга… сэеэ дууһан … тимуров ажал… мэһээ тэрэ … 1983 ондо … союзай мест… барилгын н… мой гэшүүн … «Арбан нэгэ… удариик» гэһ… нагдаа һэн.

1986 оной … барилгын түр… Москва хото… коор шагнагдаа.

Закаменск хотын пивын завод арбан нэгэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй түсэб болзорһоо урид, декабриин 15-да түгэсөө һэн. Тогарна продукци гаргаха түсэб 104, продукци худалдаха түсэб 101,9 процент дүүргэгдэһэн байна.

Пивэ шаналгын цехэй В. Г. Семеновагай, һэрүүн унда

АРГАТАЙШЬЕ, ХҮСЭЛТЭЙШЬЕ

гаргадаг цехэй Е. Е. Поповагай түрүү бригадануудай оролдолгото ажалые тэмдэглэмээр. Арадай депутадуудай городской Соведэй депутат В. А. Бутина, Л. И. Викулина, Г. К. Нежинец гэгшэд һайнаар хүдэлнэ.

Заводой коллектив КПСС-эй XXVII съездые угтуулан дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абанхай. 1986 ондо ехэ зорилгонууд хараалагдана. Нёдондонойхидо орходоо, һэрүүн унда гаргалга 14,3 процентээр дээшэлхэ юм. Тиихэдээ хүдэлмэришэдэй тоо олошорхогүй.

Һэрүүн унда гаргадаг бригадын гэшүүд О. М. Трофимова, Т. А. Волкова, Е. Е. Попова, пивэ шанадаг Л. И. Викулина, пивэ хубаарилан юулэдэг машина хүдэлгэдэг Л. Н. Лукьянчикова, Г. К. Нежинец болон бусад уялгануудаа уридшалан дүүргэхэ аргатайшье, хүсэлтэйшье.

В. ШАГДУРОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ГРАФИГҺАА У…

ЭКИБАСТУЗ (Павлодарска область). Экибастузай уурхайн хүдэлмэрилэгшэд шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө габшагай шангаар хүдэлнэ. Эндэһээ ороной электростанцинуудта түсэбһөө гадуур 100 мянган тонно нүүрһэн эльгээгдээ. Транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй болон энергетигүүдэй хоорондоо нягта холбоотойгоор хүдэлдэг байһаниинь нүүрһэшэдэй хүдэлмэридэ туһа нэмэритэй байна.

Тэдэнэрэй хүдэлдэг гурим шэнэ бэшэ. Хэды шэнээн түлишэ малтагдааб, хэды составууд ябуулагдааб, элшэ хүсэнэй, станцинуудта үдэр бүри хэды шэнээн түлишэ хэрэгтэй болоноб гэһэн мэдээнүүдые дүтэрхы ажалтай предприятинуудай диспетчерскэ албанууд телефоноор мэдэжэ абадаг. Тиигэжэ тэдэнэр өөһэдынгөө участогууд дээрэхи хүдэлмэриие зүбөөр түсэблэхэ аргатай. Гэбэшье эндэхи уурхайда түлишын бүри ехэ хэмжээтэйгээр малтагдахада, «уурхай—түмэр харгы—электростанци» гэһэн технологическа гуримаар хүдэлхэдэ, бүри хүшэр болоно. Роторно томо түхеэрэлгэнүүдые ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэжэ, нүүрһэшэд жэлдээ 80 миллион тонно хүрэтэр нүүрһэ абадаг болоо. Түмэр замшад вагонуудта нүүрһэ ашалгые дүрбэнһөө арбан мянган тонно хүрэтэр ехэ болгожо шадаа юм. Энээнэй тулада локомотивууд электрын элшэ хүсэнэй туһаламжаар ябадаг болоо. Экибастуз, Павлодар болон бусад станцинууд мүнөөнэй түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаа.

— Транспортые, мүн арадай ажахын бусад һалбаринуудтай тэрэнэй холбоотой байлгые хүгжөөхэ гээд Гол шэглэлнүүдэй проект соо хэлэгдэнэ, — гэжэ Целинно түмэр замай Павлодарай отделениин начальник … ков хэлэнэ. … түмэр зам… шэдтэ баһа…

Экибастуз… эй коллект… хүгжөөлгэдэ… оруулаа. Эн… спортна це… руулагдаа, … буулгаха аш… хэрэглэгдэд… хэй коллект… соогоор хүд…

Бүри үнгэ… «Ритм» гэһ… тэдэнэр суг… эхилһэн юм… үндэр дүн… Жэлэй эхин… бастузуголь… нэ түмэр з… отделени, Э… дэхи ГРЭС … фигһаа урид…

СОЮЗНА республикануудта

РСФСР:

ҮНДЭР БАЯН УРГАСЫН ТҮЛӨӨ

Ороoһото ургамалнуудай үндэр баян ургаса үгэдэг сортнуудые гаргаха хэрэгые түргэдхэхэдэнь, Красноярскын эрдэм-шэнжэлгын хүдөө ажахын институдай эрдэмтэдтэ город шадар байгуулагдаһан селекционно комплекс туһалха. Энэ хадаа үндэр баян ургаса үгэдэг сортнуудые байгуулдаг ёһотой фабрика мүн болоно.

Хоёр теплицын шэл хушалта доро мянган дүрбэлжэн метр үрэжэлтэй газар оршоно. Электрын элшэ хүсэнэй түхеэрэлгэнүүд, зохид температура, шииг нойтон, гэрэл автомат аргаар саг үргэлжэ хангана. Сагай уларилай тусхай камерада элдэб уларил зохёожо, гибриднэ материалнуудые туршаха арга боломжо бии.

Сибириин эрдэмтэдтэ селекционно хүдэлмэриин аша үрые нилээд дээшэлүүлхэ арга энэ комплекс олгохо.

КАЗАХСТАН:

АЖАЛАЙНЬ ДҮНГӨӨР СЭГНЭГДЭНЭ

Семипалатинска мяханай комбинадай коллектив совхоз, колхозуудтай сэхэ харилсаа холбоотой болобо. Буйлуулгын предприятида байгуулагдаһан автотранспортна цех колхоз, совхозуудһаа малнуудые асарха хэрэгые бэе дээрээ даажа абаа.

Үшөө һаяхан малнуудые комбинадта абаашаха гээшэ хүндэ хэрэг гэжэ тоологдодог байгаа. Мяханай комбинадай коллектив ороoһо тараа тушаан абагшадай дүй дүршэлые халан абаха гэжэ шиидэбэ. Комбинадта диспетчерскэ пункт нээгдээ. Комбинадта эльгээгдэхээр бэлэн болоһон мал тухай мэдээн ажахынуудһаа пунктда ородог. Мэдээнүүдые шэнжэлэн үзөөд, диспетчернүүд мал зөөхэ график табижа, энээн тухайгаа ажахынуудта мэдээсэнэ. Мал тушаан абадаг жолоошод технологическа линиинүүдэй ажалые хараада абан, автопоезднуудаар тэдэнээ комбинадта абаашана. Иимэ харилсаанай аша туһатайе ойлгоһон колхоз, совхозууд техникынгээ зарим хубииень мяханай комбинадта дамжуулан үгэбэ. Тиигэжэ транспортын хүдэлмэриие ЭВМ-ээр түсэблэхэ арга олгогдоо.

Агропромой звенонуудай харилсаа холбооной энэ түрүү арга ехэ аша олзотой. Шахагдаһан, мал шэгнүүрээгүй, тэжээл багаар гаргашалагдана, малай шэгнүүрэ гэһэнһээ уламжалһан гаргашанууд хороогдоно.

Семипалатинскынхидай жэшээгээр Казахстанай мяханай бусад комбинадууд шахан таргалуулгын комплекснууд болон мал ажалай фермэнүүдые нэгэ газарһаа хүтэлбэрилгэтэй хангалгада оруулна.

ЭСТОНИ:

АДРЕСНЬ — ДАЛАЙ

«Эстрыбпром» нэгэдэлдэ «Ботнический залив» гэжэ транспортна рефрижераторай комсомол-залуушуулай экипаж эрхим гэжэ суурхадаг. Ээлжээтэ тамаралгаһаа бусахадаа, залуу загаһашад амжалтата үрэ дүнгүүд тухайгаа мэдээсэбэ.

Залуушуул амжалта дэмы туйлаагүй. Судна дээрэ «нэгэн — бултанай түлөө, булта — нэгэнэй түлөө» гэһэн гуримаар хүдэлнэ. Экипаж олон жэлэй туршада нэгэл бүридэлөөрөө хүдэлнэ.

— Харюусалгатайгаараа, журамтайгаараа хүбүүднай шалгардаг, — гэжэ рефрижераторай капитан — директор П. Касс хөөрэнэ. — Тэрэнэй ашаар загаһа олзоборилгын судналуудай ашаа буулгаха саг хоёр дахин хороогдоо. Оньһон түхеэрэлгэнүүдэй хойноһоо техническэ харууһа саг үргэлжэ хэдэг байһанай, далай дээрэшье һаань, саг соонь заһабарилга хэһэнэй ашаар судна олон жэлэй туршада таһалгаряагүй хүдэлнэ.

Ээлжээтэ тамаралгадаа гарахадаа, экипажай коллектив олзоборилгын сагые долоон сүүдхээр хороохо, хүргэгдэһэн загаһа портдо асарха талаар даабарияа үлүүлэн дүүргэхэбди гэжэ социалис уялганууд дотороо бэшэбэ. «Ботнический залив» гэһэн транспортна рефрижератор «Эстрыбпром» … мол-залуушу… дундаһаа пар… дэ ажалай … элидхэхэ э… лөө дэлгэ… манлайда ж…

МОЛДА…

БАРИЛГА… ХҮ…

КИШИНЕВ. … бетон хэрэ… гэлжэ хана… дүрбэдэхи … тив байрын … сэл түхеэр… Уренгойдо … КПСС-эй XX… тэй солото… лөө социал… жэ, предпр… хойто зүг… эльгээхэ х… уялга абаһ… нэмэлтэ ар… дэржэ эхил… нарижуула… хушалтануу… нарижуулха… мент ехээр… болоо һэн. … түхеэрэлгэ … лай бүтээс… лүүлхэ, ха… шанарые һ… олгоо.

Комбинад… (Уренгой) … дадаг. Энэ… шэд болон … шодой урд… тайбди гэһ… Уренгойдо … дабхар таб… хэрэгсэлнүү… Молдавида…

УРМАТАЙ ДАА УЛАНХААНАЙ ҮДЭШЭНҮҮД

бэлэй. Энэ һайн һайхан заншалта уряаень партиин райкомой бюро, мүн арадай депутатнуудай Хурамхаанай районой Советэй гүйсэдкомой һайшаан дэмжэжэ, тусгаар тогтоол баталан абаһан юм.

Тэрэ гэһээр эгээ зургаан һара үнгэрөө. [illegible]

[illegible]

— Мүнөө үедэ айл бүхэндэ телевизор, радиоприемник, магнитофон бии. [illegible]

[illegible] — гэжэ арадай депутадуудай Уланхаанай сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ, РСФСР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Владимир Цыдыпович Баторов [illegible]

[illegible]

Удаань хүн зоной һонирхол татамаар [illegible]

— Мүнөө хүн зониие дуу, татаар концерт, наадаар [illegible]

Тосхоной соёлой байшангай [illegible]

Неделиин суббото бүхэндэ [illegible]

Дунда һургуулиин багшанарай коллектив субботын үдэрэй үдэшэ үнгэргэхэдөө, [illegible]

[illegible]

Хүүгэдэй ясли-садай коллективэй бэлдэжэ үнгэргэһэн үдэшэ [illegible]

Уланхаанай ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэд [illegible]

— Ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэдые иимэ һонирхолтой программа бэлдэжэ [illegible] — гэжэ нүхэр Владимир Баторов хэлэнэ. Совхозой парткомой секретарь Санжижап Гатапович Бадмаевай мэдүүлһэнэй ёһоор, иимэ хүдэлмэри жэжэ коллективүүдые журамтай болгожо, хүмүүжүүлнэ гээшэ.

Энэ - Уланхаанай худалдаа наймаанай предприятиин хүдэлмэрилэгшэд [illegible]

— Түсэблэжэ ябуулһан энэ хүдэлмэрөө [illegible]

Улад зоноойгоо сүлөө сагые хүхюун сэнгэлээр үнгэргэхэ хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэжэ [illegible]

КПСС-эй Программын шэнэ найруулгын, Советскэ Союзай Коммунис партиин Уставай дурадхалгын хубилбаринуудтай, мүн СССР-эй Экономическа болон социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй проект [illegible] даараа суурхаһан Уланхаан нютагай хүн зон үнэхөөрөө амаржашье, ажаллажашье шадаха байнал гэжэ батаар ойлгоходоо сэдьхэлһээ баясамаар байгаа һэн.

Вл. ЖИГЖИТОВ, манай корр.

ҺУРАГШАДАЙ ҺАЙН ЖЭШЭЭ

Баргажанай районой Уланай дунда һургуулиин ахалагша классуудай һурагшад хабаргаймаа амаралтын үедэ холын аншалгада бэлдэжэ эхилбэ. Уланай колхозой правлени, партком, профком, зунай һаранууда һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө һурагшадые түлөөлэгшэд путевкоор шагнаха урмашуулһан юм.

Һургуулиин классһаа гадуур хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эмхидхэдэг багша Д. П. Гомбоева иигэжэ хөөрэнэ:

— Пролетариадай агуу ехэ вождь В. И. Ленинэй [illegible]

[illegible]

— Нютагайнгаа эдир [illegible] — гэжэ Уланай колхозой правлениин түрүүлэгшэ Ю. Б. Гармаев хөөрэнэ.

Буряадай АССР-эй габьяата агроном Б. О. Гармаевай [illegible]

[illegible]

Стадионой ашаглалгада [illegible]

Уланай дунда һургуулиин һурагшадай [illegible]

Баргажанай районой дотор һурагшадые [illegible]

Зунай амаралтын дүүрэхэдэ, һурагшад хэһэн хүдэлмэриингөө дүнгүүдые [illegible]

Ахалагша классуудай [illegible]

[illegible] сад ургамалнуудые, мүн 120 гектарта олон жэлэй ногоо тариха даабари үгтэһэн байгаа. Һурагшад тарималнуудайнгаа хойноһоо харуулһалжа, баян ургаса хуряажа абаһан юм. Һурагшадай хүдэлмэриие ажалай баян дүй дүршэлтэй мэргэжэлтэ, һурган хүмүүжүүлэгшэ Б. О. Гармаевай ударидадагынь һайшаалтай. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй хүтэлбэрилдэг тракторно-таряан ажалай бригадын бааза дээрэ һурагшадай ла- [illegible] һэн. хартаабха болон бусад ургамалнуудые буртаг үбһэ ногооноһоо сэбэрлэлсэһэн юм. Гадна үбһэ хуряалгада хабаададсажа, трактораар үбһэ сабшажа, тармажа һураһаниинь һайшаамаар.

Ажалай, амаралтын лагериин гэшүүд бригадынгаа хүдэлмэриһөө гадуур хонидые хайшалалсаһан, үбһэ хуряалга, силос даралга дээрэ хүдэлһэн байха юм.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ, манай тусхай корр.

«БУРЯАД ҮНЭН» эдэ дэшэнэнэй һүүлээр

[...]И НАЙМААЛДАГГҮЙ [...]ТАЙХАН КАФЕДЭ»

[...]гтайгаар толилогдоһон материалнууд 1985 оной [...]-дэ (№ 278) бэшэгүүдэй хуудаһанда гараа һэн. Хяагтын райкомой хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлээр [...]н залуушуулай архи наймаалдаггүй кафедэ [...]оумэнэй гол шухала асуудалнууд шиидхэгдээгүй [...] тэрэ түрүүшын статья соо шүүмжэлэл хэгдэһэн [...]агта—Бага-Худэри» гэһэн маршрудаар ябадаг [...]ин, тосхонуудаар нэгэ саг, болзор соогоо ябаа[...]тус районой Хоолой нютагай ажалшад гомдолоо [...] мэдүүлээ һэн. Тиимэһээ дээрэ дурсагдаһан эдэ [...]ые тусадхаха талаар ямар хэмжээнүүд абтааб [...]алтайгаар Хяагтын районой хүтэлбэрилэгшэдтэ [...]агнагдаа.

[...]арадай депутадуудай Хяагтын городской Сове[...]мой түрүүлэгшэ В. Н. Новосад иимэ харюу һая[...]

[...]эн» газетэдэ 1985 оной декабриин 1-дэ толилог[...] наймаалдаггүй аятайхан кафедэ», «бэшэгүүдэй [...] гэһэн статьянууд Хяагтын райпогой түрүүлэгшэ [...], АТП-гэй начальник В. Д. Огай гэгшэдтэй хамта [...]үйсэдкомой суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

[...]э Хяагтын райпогой ниитын эдеэ хоолой нэгэдэ[...]эй хамтын суглаан дээрэ энэ статья мүн лэ зүб[...]эн байна. Кафегэй хүдэлмэриие саашадань һай[...]аар тусхай хэмжээ ябуулганууд тодорхойлогдоо.

[...]кафегэй кухнида залгалаа гэр баригдаха. Тиигэжэ [...]й эдеэ бэлдэхэ арга боломжонуудые олгуулха [...]хэдэ, кухниин залай талмай 3 дахин ехэ болохо [...]

[...]дэлмэри райпогой правлениин саг үргэлжын [...] абтаа.

[...]тобусна паркын хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ [...]ай ажалшадай бэшэг зүбшэн хэлсэгдээ гэжэ [...]дээсэнэ. Автобусуудай ябадаг графигуудые эб[...]тухай жолоошон бүхэнтэй хөөрэлдөөнүүд үнгэр[...]суудалаар олон жолоошодто шангаар заагдаа, [...]дэһэн жолоошодой нэмэлтэ мүнгэн шангуудһаа [...]һан тухайнь мүн лэ хэлэгдээ».

СИМФОНИЧЕСКА ЛЕНИНИАНЫН ХУУДАҺАНУУД

Совет хүгжэмтэ ленинианада «К вершинам» гэһэн симфоническа поэмэ нэмээ. СССР-эй Гүрэнэй шангуудай лауреат Дж. Гаджиев гэрэнике бэшээ юм. Агуу ехэ вождьдо зорюулагдаһан бүлэг бүтээлнүүдые тэрэ зохёонхой.

«К вершинам» гэһэн поэмэ соогоо азербайджан композитор дэлхэйе революционно гуримаар шэнэлхэ темые саашадань хүгжөөнэ.

Ленинэй образые мүнхэлэн байгуулха талаар Дж. Гаджиев гушаад жэл хүдэлжэ байнхай. Бүлэг зохёолнуудые бүтээхэдээ, тэрэ вождиин «хүгжэмтэ портрет» байгуулха зорилго урдаа табидаг гэээшэ.

Улаан-Үдын оёдолой «Байгал» нэгэдэлэй 1-дэхи ательегэй коллектив табан жэлэй болон 1985 оной түсэбүүдые болзорһоо уридшалан дүүргэһэн байна. Эрэшүүлэй хубсаһа оёдог, нэгэдэл соогоо хододоо эрхимлэдэг бригадые С. С. Басанова хүтэлбэрилнэ. Светлана Спасовна «Одон» ательедэ 17 жэлэй туршада хүдэлхэдөө, эрхим мэргэжэлтэн болонхой. Суг хүдэлдэг нүхэдтөө коммунистын жэшээ харуулжа ябадаг нүхэр С. С. Басанова партиин, Советскэ райкомой гэшүүнээр һунгагданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. С. Басанова ажалдаа.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

МАЛШАДАЙ ЭРИЛТЭ ГҮЙСЭД ХАНГАХА

Чисаанын сомоной Соведэй харьяата соёлой, худалдаа наймаанай, элүүрые хамгаалгын, хэлхээ холбооной эмхи зургаануудай; хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын албанай коллективүүд малшадые халуун анхаралаар хүреэлхэ, тэдэндэ али болохо аргаар туһаламжа үзүүлхэ гэжэ ехэ оролдолго гаргадаг юм.

Сомоной газар дээрэ Загаһатын совхоз, Хүртэйн леспромхоз оршодог юм. Сомоной хүн зоной аша туһада хоёр дунда һургуулиин, соёлой хоёр байшангай, нэгэ клубай, хоёр библиотекын, участково больницын, фельдшерско-акушерскэ хоёр пунктын, үхибүүдэй хоёр садай, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын комплексно хоёр пунктын, хэдэн магазинуудай болон бусадай коллективүүд алба хэдэг гээшэ.

Мухар-Шэбэрэй районой Никольскиин сельскэ ба Захааминай районой Санагын сомоной Соведүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй гаргаһан үүсхэлые, тэдэнэй хандалгые эдэ коллективүүд халуунаар дэмжээд, өөһэдынгөө бэелүүлхэ зорилгонуудые тодорхойлбо.

Тиигэхэ зуураа эдэ коллективүүд хамтын социалис уялгануудые абаа. Соёлой, худалдаа наймаанай, элүүрые хамгаалгын, хэлхээ холбооной, медицинскэ эмхи зургаан болон ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын албан бүхэнэй бэелүүлхэ хэмжээ ябуулганууд тэдэ уялганууд соо заагданхай.

Тиимэ харюусалгатай, хүндэтэй зорилго урдаа табихатаяа хамта, малшадые хангалгын хэрэгые бүри һайжаруулхын, тэдэнэй бүтээсэ ехэтэйгээр, аша үрэ баянтайгаар ажаллаха эрхэ нүхэсэл байгуулхын тула бүхы оролдолгоёо гаргая, шэнэ табан жэлэй даабариие нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын түлөө малшадай үдэр бүриин ехэ тэмсэлдэ хубитаяа оруулая гэжэ районойнгоо поселково, сельскэ болон сомоной Соведүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ чисаанынхид хандаһан байна.

Энэ хандалгыень КПСС-эй Хэжэнгын райком ба арадай депутадуудай райсоведэй гүйсэдком һайшаагаад, район соогоо иимэ коллективүүдэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые парткомуудые, профкомуудые, нютагай Соведүүдые уялгаһан тогтоол абаба.

А. ЧИМИТОВ, хүдөө бэшэгшэ.

на эрдэм мэдэсээ баяжуулхадань ехэ туһа түхэм болохо байна гээд тэмдэглээ.

Тус экспозици Бухарестын политехническэ институтта бэлэг болгон үгтөө юм.

БЕРЛИН. СЕПГ-гэй XI съезддэ бэлэдхэлэй үедэ ГДР-эй ажалшад горитой амжалтануудые туйлаһан байна. Үнгэрһэн жэлдэ ороной арадай ажахын хүгжөөлгын дүнгүүд энээн тухай гэршэлнэ, гээд ГДР-эй Гүрэнэй түбэй статистическэ управлени мэдээсэнэ.

Республикын национальна олзо оршо 4,8 процент дээшэлһэн, ажалай бүтээсэ 8,4 процент ургаһан байгаа. Хүдөөгэй ажахын ажалшад ГДР-эй түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ ороогһоной ургаса суглуулжа амжаа. Гэр байра бариха программа амжалтатайгаар бэелүүлэгдээ. 210 мянганһаа дээшэ сайра баригдаһан гү, али капитальнаар заһабарилагдажа, республикын 637 мянганһаа дээшэ эрхэтэдэй гэр байрын эрхэ байдалые һайжаруулха арга олгоо.

Арадай ажахын бүхы һалбаринуудай үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлһэнэй ашаар экономико эршэмтэйгээр хүгжөөхэ, хүгжэнги социалис общество байгуулгада амжалта туйлаха арга олдоһон байна.

ПХЕНЬЯН. Корейн Арадай-Демократическа Республикын загаһашад шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдтэ сүүдхэдэ 22 мянган тонно хүрэтэр загаһа барина.

Ороной ажалша олон коллективүүдэй хүсэлэл оролдолгонуудые элсүүлһэнэйнь ашаар амжалта туйлагдана. Загаһанай ажахынуудта научно-бэдэрэлгын хүдэлмэри саг болзортоо үнгэргэгдэһэн байжа, суднанууд загаһаар баян участогуудта эльгээгдэнэ. Нампхо, Вонсан, Танчхон хотонуудай судна заһабарилгын түрүү прэдприятинууд загаһа бэрилгын флодые болзорһоонь урид бэлдэжэ дүүргээ. Орёо хүшэр сагай уларилай эрхэ байдалда загаһа барижа шадаха мүнөөнэй рефрижераторнууд болон траулернууд загаһашадай мэдэлдэ үгтэнхэй.

Һүүлэй жэлнүүдтэ ороной загаһанай портнууд үргэдхэгдэһэн, һэльбэн шэнэдхэгдэһэн байна.

ВЬЕНТЬЯН. НРПЛ-эй IV съезддэ зорюулжа, Лаосой Паклэк гэжэ ой модоной ажахын коллектив республикын ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда мүрысөө үүсхээ юм. Үнгэрһэн жэлэй даабариие тус ажахы дүрбэһөө үлүүтэйгээр үлүүлэн дүүргэһэн байгаа. Ой модон болбол Лаосой байгаалиин гол баялигуудай нэгэниинь мүн. Тэрэнэй нөөсэнүүд ехэ. Гэбэшье, һалбариин хүдэлмэрилэгшэдэй съездын урдахи мүрысөөн модо үйлэдбэрилгые гансал ехэ болгохо гэжэ хараална бэшэ. Модо тарижа ургуулха тухай анхарал оролдолго болбол ажахынуудай амжалтануудые сэгнэхэ гол хэмжээнүүдэй нэгэниинь болоно. Һүүлшын жэлдэ ажахын хүдэлмэрилэгшэд хэдэн зуугаад гектарта модо таряа юм.

Оронойнгоо байгаалиин баялигуудые, тэрэнэй ой модые бодомжотой зүбөөр хэрэглэхэ талаар ЛНДР-эй правительство шууд сэхэ политика бэелүүлдэг. Жэшээнь, январь һарада Министрнүүдэй Соведэй баталан абаһан тогтоол дотор үнэтэй сэнтэй модо ажахыда хэрэглэхэ гурим тодорхойлогдоо юм. Шэнэ документын ёһоор, эгээл хоморой, хосорон һалаха туйлдаа хүрэһэн 15 янзын модо сабшалга хоригдоо.

(ТАСС).

ТАСС • АПН

ХИЛЫН СААНАҺАА

СОВЕТ ТҮЛӨӨЛЭГШЫН ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

НЬЮ-ЙОРК. Ядерна буу зэбсэгүүдые үгы хэжэ эхилхэ, 1999 оной һүүл багта түби дэлхэйе ядерна буу зэбсэгһээ сүлөөлжэ, ойрын 10—15 жэлэй хугасаа соо хүн түрэлтэндэ туйлай ехэ аюултай замбуулинай буу зэбсэг бүтээлгэхэгүй гэһэн Советскэ Союзай дурадхал «одото дайн байлдаануудай» программада харюу болоно гэжэ СССР-һээ ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшын нэгэдэхи орлогшо В. С. Сафрончук ООН-ой штаб-байшан соо үнгэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ мэдүүлээ. Энэ хадаа дайн байлдаагүй, ядерна буу зэбсэггүй гурбан мянгадахи жэлдэ орохо эгээл найдамтай, ашаг үрэ ехэтэй зам болоно гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Буу зэбсэгүүдые, нэн түрүүн ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха зам хадаа хүн түрэлтэнэй гэрэлтэ һайхан ерээдүйе хангаха эгээл һайн харгы зам болоно гэжэ СССР тэмдэглэнэ.

Замбуулинай буу зэбсэгһээ газар дэлхэйе залан сэхээр шата шатаарнь сүлөөлэлгын программые олон правительствонууд, правительствада ородоггүй эмхинүүд һайшаан дэмжэһэн байгаа гэжэ совет түлөөлэгшэ хэлэбэ. ООН-ой Генеральна Ассамблейн байгша оныие Эб найрамдалай бүхэдэлхэйн жэл гэжэ соносхоһон байгаа. СССР-эй үргэн ехэ дурадхалнууд соохи эгээл эрэлхэг һанал бодолые буу зэбсэгүүдые хуряалгын асуудалнуудаар онсо шухала удха шанартай үйлэ хэрэг болоно гэжэ ООН-ой Генеральна секретарь Х. Перес де Куэльяр мэдүүлбэ.

СЪЕЗДДЭ БЭЛДЭНЭ

ГАВАНА. Февралиин 4-дэ эхилхэсэ байһан Кубын Компартиин III съезддэ Кубын коммунистнуудай бэлэдхэл түгэсхэхы шатадаа орожо байна. Республикын бүхы провинцинуудта съездын урда тээхи партийна конференцинүүд үнгэргэгдэнэ. Кубын Компартиин Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүд, ЦК-гай гэшүүд тэрээндэ хабаадана.

Партиин Программын, 1986—1990 онуудта Кубын Социально-экономическа хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй, болохоёо байгаа съездын баталамжада табигдаха бусад документнүүдэй проект тухай хүдэлмэришэ комиссинуудай оруулһан дурадхалнуудые конференцинүүдтэ хабаадагшад бүтэмжэтэй һайнаар, залан сэхээр зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Эдэ дурадхалнууд үзэл сурталай хүдэлмэриин хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэ, арад зонтой партиин холбооe бэхижүүлхэ, Кубын обществын ажабайдалай бүхы талые һайжаруулха талаар шэглүүлэгдэнхэй байна.

Олохон дурадхалнууд республикын экономическа хурдан түргэн хүгжэлтын асуудалнуудта, үйлэдбэриин эмхидхэлые саашадань һайжаруулха, ажалай журам бэхижүүлхэ талаар шэглүүлэгдэнхэй. Зарим конференцинүүд дээрэ экономико хүтэлбэрилгэ болон түсэблэлгын гуримые нарижуулан һайжаруулха, предприятинуудай бэеэ дааһан байдалые бэхижүүлхэ тухай хэлсэгдэһэн байгаа,

ЭЭЛЖЭЭТЭ ҺУНГАЛТА

ЛИССАБОН. Португалида президентын ээлжээтэ һунгалта болобо, Гүрэнэй толгойлогшын тушаалда дэбжүүлэгдэхээр дүрбэн кандидат дэбжүүлэгдэһэн байгаа.

Даб дээрэ абтаһан тусхай баримта мэдээнүүдэй ёһоор, хархис хүсэнүүдэй кандидат Д. Фрейташ ду Амарал, урдын премьер-министр, социалис партиин хүтэлбэрилэгшэ байһан М. Соареш тус тустаа һунгагшадай 46,4, 25,4 процент дуу абаһан байха юм. Португалиин демократическа бүлэгөөрхидэй түлөөлэгшэ Ф. Салгада Зенья гэгшые һунгагшадай 21 шахуу процентнь дэмжэһэн байгаа. М. ди Лурдиш Пинтасилгу гэгшэ һунгагшадай 7,3 процентын зүгһөө дэмжэгдэбэ.

Кандидадуудай нэгэнэй диилэнхи олонхиин дуу абажа шадаагүй хадань президентын һунгалтын хоёрдохи шата февралиин 16-да үнгэргэгдэхэ. Тэндэ Д. Фрейташ ду Амарал болон М. Соареш дэбжүүлэгдэхэ юм.

Һунгалтын дүнгүүд орон доторхи демократида таарамжагүй нүлөө үзүүлхэ байна гэжэ Португалиин Компартиин ЦК-гай секретариадай мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Тиигээшье һаань, Португалиин ажалшад, түрүү үзэлтэй олониитэ урмаа хухархa ёһогүй — тэмсэл үргэлжэлүүлэгдэхэ байна гэжэ документ соо тэмдэглэгдэнэ.

МНРП-гэй ЦК-гай ПОЛИТБЮРОДО

УЛААН-БААТАР. МОНЦАМЭ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, МНРП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, МНР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Ж. Батмунх болон МНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Дугарсүрэнэй хани ёһоной албанай хэрэгээр МНР-тэ ерээд байһан КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Э. Шеварднадзитай хэһэн хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдые МНРП-гэй ЦК-гай Политбюро бүрин хүсэдөөр һайшааба.

Ж. Батмунхын нэрэ дээрэ бэшэг эльгээһэнэйнь түлөө МНРП-гэй ЦК-гай Политбюро КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачёвто үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэбэ.

Эдэ хөөрэлдөөнүүд хоёр партиин ба ороной хоорондоо нягта холбоо барисаатай байлгын, манай хоёр арадай аша туһада, эб найрамдалай, социализмын ба коммунизмын хэрэгүүдэй аша туһада МНР-эй болон СССР-эй хоорондохи хани барисаае, харилсаа холбооe эсэшэ сусашагүйгөөр хүгжөөн бэхижүүлхые хоёр талаһаа шиидэнхэй байһанаа батал- бал гэжэ МНРП-гэй ЦК-гай Политбюро тэмдэглэнэ

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ ҺОНИН

ДЕПУТАТТАЙ УУЛЗАЛГА

СССР-эй арадай артист, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Дугаржап Цыренович Дашиев Хоринэй районой Үдын совхозоор айлшалаад бусаа. Тиихэдээ түрүүлэн Үдын дунда һургуулиин багшанар болон һурагшадтай уулзаһан, хөөрэлдэһэн, ябуулагдажа байһан һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэритэй танилсаһан, ажабайдалаарнь һонирхоһон байха юм.

Удаань Баруун-Хасууртайн һү һаалиин фермын малшадтай уулзаад, республикын суута хонишодой нэгэн, районой чемпионой нэрэ зэргые хэдэн жэлэй туршада алдадаггүй Георгий Мархеевич Бимбаевайда хүрэбэ. КПСС-эй XXVI съездын делегат байһан Дугаржап Цыренович КПСС-эй XXVII съездын делегадаар һунгагдаһан Георгий Мархеевичые хани халуунаар амаршалба, гэр бүлөөрөо зол жаргалтай ажаһуухые, туйлаһан амжалтаа бүри арьбадхан ажаллахыень хүсэбэ. Эхэ, эсэгынгээ үг залгамжалан, хонишон болоһон Лодой хүбүүнэйнь шадамар бэрхээр хүдэлжэ ябаһанда сэдьхэлээ ханан баясаба.

Республикын ниислэлэй театрнуудай коллективүүдэй хүдэлмэри тушаа, тэдэнэй КПСС-эй XXVII съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын тула ямар оролдолго гаргажа байһан тухай тобшоор хөөрэбэ. Илангаяа бэлигтэй дууша артистнар Галина Шойдагбаева, Ольга Аюрова, Вячеслав Бальжинимаев болон бусадай абьяас тухай, өөрынгөө зохёохы ажал ябуулга, саашадаа ямар зорилготой байһан тухай хөөрэбэ.

Суута хонишон Г. М. Бимбаев өөһэдынгөө ажал хэрэг, байдал тухай, уг зорилго тухай айлшандаа хөөрэбэ. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые холо үлүүлэн дүүргэһэн хонишон айл шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ зуун эхэ хонин бүхэнһөө 120-һоо үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхэ, толгой бүриһөөнь 4,2 килограмм ноохо хайшалха, һүрэгэйнгөө нэгэшье толгойе гарзада оруулхагүй гэһэн уялга абанхай.

Энэ хани халуун, нүхэр ёһоной уулзалгын үедэ КПСС-эй Хоринэй райкомой секретарь С. Р. Очиров байлсаа.

Э. БУДАЕВ,
райгүйсэдкомой соёлой таһагые даагша.

СЪЕЗДДЭ ЗОРЮУЛНА

Партиин XXVII съезддэ зорюулагдаһан «Советскэ Союзда жаргалтай һайнаар ажаһуунабди» гэһэн ниитэ нэгэн нэрэтэй фестиваль районд омнай үнгэргэгдэжэ байна.

Энэ фестивалиие һуурин тосхон бүхэндэ сельсовет нютагай соёлой хүдэлмэрилэгшэдтэй суг эмхидхэнэ. Бооцо, Алцак, Доодо-Тори, Петропавловка, Дэрэстэй һууринуудта, Зэдэ станцида фестивальнууд амжалтатайгаар үнгэргэгдөө.

Сельсоведүүдэй харьяата газар дээрэ оршоһон предприятинууд, эмхи зургаанууд болон һургуулинууд бүхэн Эхэ оронойнгоо аха дүү нэгэ республикада зорюулагдаһан ехэ концерт-лекци эмхидхэнэ. Жэшээлхэдэ, Дэрэстэйн больницын коллектив Украина, дунда һургуули РСФСР тухай хөөрэһэн байна. Партиин XXVI съездһээ хойшо үнгэрһэн табан жэлэй туршада ороной экономическа болон социальна хүгжэлтын туйлалтануудые харуулһан стендүүдые, фотовыставкэнүүдые тэдэнэр дэлгээгээ. Эдэ республиканuудта ажаһуудаг арадуудай заншалта хубсаһанай, гар урлалай бүтээлнүүдэй выставкэнүүдые эмхидхээ. Фестивальда хабаадалсаһан коллективүүд концертнүүдтээ литературно-уран һайханай найруулгануудые шадамараар оруулаа гэжэ тэмдэглэмээр. Жэшээлхэдэ, Украинын поэдүүдэй уран хурса шүлэгүүд, композиторнуудайнь шэнэ дуунууд зэдэлһэн, хатар гүйсэдхэгдэһэн байна. Тэрэшэлэн, арадайнь аман үгын зохёолнууд, заншалта дуунууд үргэнөөр хэрэглэгдээ.

Энэ ехэ хэмжээ ябуулгын түгэсэхэдэ, тусхай программа бэлдэгдэжэ, КПСС-эй XXVII съездын нээлтэдэ зорюулагдаһан районой түгэсхэлэй концерт харуулагдаха юм.

Г. ДАНСАРУНОВА,
Зэдын РОМЦ-ые даагша.

ҺОНИРХОЛТОЙ ҮДЭШЭ

Совет гайхамшагта дуушан К. Шульженкэдэ зорюулагдаһан үдэшэ районой соёлой байшан соо һаяхан үнгэргэгдэбэ. Үдэшэдэ суглараг шадта тэрэнэй намтар, зохёохы ажал тухай хөөрөөн, миндаһан дээрэ бэшэгдэһэн К. Шульженкын дуунууд дурадхагдаа.

Энэ үдэшые районой түбэй библиотекын хүдэлмэрилэгшэд Б. Цыденова, М. Эрдынеева, М. Осипова, Н. Цыбикова гэгшэд бэлдээ.

Г. ШОИДОКОВА.

ХАМАГАЙ ХАЛУУН АНХАРАЛ ТАТАНА

Селенгинскын соёлой-спортивна комплекс 1984 оной февраль һарада эндэхи поссоведэй гүйсэдкомой тогтоолоор байгуулагдаһан түүхэтэй. Тэрэнэй бүридэлдэ соёл-гэгээрэлэй, спортын 20 гаран эмхи зургаан ородог юм. Жэшээлхэдэ, целлюлозо-картоной комбинадай соёлой болон спортын ордон, стадион, кинотеатр, хэдэн библиотекэ, музейнүүд, Пионернүүдэй байшан болон бусад.

Түрүүшын үедэ эмхидхэлэй болон кадрнуудай талаар олон бэрхэшээлнүүдтэй ушараа һаа, мүноо тэрэ асуудалнууд шиидхэгдэжэ, һони-һонин хэмжээ ябуулгануудаараа хүн зоной халуун анхарал татадаг болонхой. Энэнь комплексын ниитын-координационно соведэй хүдэлмэриие һайн талаһаань сэгнэһэн болоно бшуу.

Комплексын дэргэдэ байгуулагдаһан сектор, секци болон кружогуудта ганса еэхэшүүл бэшэ, мүн бага наһатан эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болонхой. Илангаяа Сагаашуулда зорюулагдаһан кружок болон секцинүүдтэ тэдэнэр сүлөөтэй сагаа өөһэдынгөө элүүр энхэдэ, оюун бодолойнгоо хүгжэлтэдэ аша туһатайгаар үнгэргэнэ гэжэ тэмдэглэлтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комплексын хореограф Н. С. Солдатова хүүгэдтэ хатар заажа байна.

В. ПЛУТТЫН фото-текст.

СОЁЛШОД АЙЛШАЛНА

Загастайн сомоной соёлой хүдэлмэрилэгшэд малшадай дунда хөөрэлдөөнүүдые, политинформацинуудые үнгэргэнэ. «Сахилгаан» болон «Дайшалхы хуудаһануудые» гаргаха, фермэнүүдэй улаан булангуудые шэмэглэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Загастайн соёлой байшангай директор Эльвира Владимировна Бальжинимаевагай хүтэлбэри доро агитационно-уран һайханай «Ургы» гэжэ бригада малшадай байрануудта, фермэнүүдтэ долоон хоногто нэгэ удаа ошожо, наада харуулдаг, номуудые тараадаг байна.

Тус соёлой байшангай цужам һаруул библиотекэ соо номой тагууд таарууулан табигданхай, хананудынь урял лозунгнуудаар уран гоёор шэмэглээтэй. Шэнэ газетэ, журналнууд стол дээрэ аятайханаар дэлгэгдэнхэй. «XII табан жэлэй түсэб бэелүүлгэдэ бухы хүсэеэ элсүүлэе!» гэһэн ниитэ гаршаг доро номой выставкэ, «Залуу һаалишан, хонишон, механизаторто туһаламжа» гэһэн стенд бии. Загастайн библиотекэдэ бухыдөө 18 мянган боти ном, мянга гаран уншагшад тоологдоно. Тохой тосхоной бүлэ бүхэн ном уншаха дуратай. Тэдэнэй олонхинь хүдөө ажахын хүдэлмэришэд, малшад, механизаторнууд, мэргэжэлтэд болоно.

Малай үбэлжэлгын үе—соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгатай, сүлөө зайдагүй хаһа. XII табан жэлэй түрүүшын жэл эршэеэ абажа байна. Тиимэһээ Тохой нютагайнгаа ажалшадай эрхим һайнаар ажаллаха, социалис мүрысөөнэй дэлисэ улам үргэдхэхэ зорилготойгоор эндэхи соёлшод саашадаа бүри эршэтэй шангаар ажаллаха хүсэлтэй.

Р. БАЛДАНОВ.

Сэлэнгын район.

ХЭН, ХААНА ОШОХОБ?

✦ Бурядай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ локомотив-вагон заһан барилгын заводой хүдэлмэришэд ГТО-гой комплексын үбэлэй олон зүйлнүүдээр мүрысэхэ юм. Мүн эндэ үдэрэй нэгэ часһаа «Росcии үбэлэй бүмбэгэ» гэһэн шанда хүртэхын түлөө футболоор наадан үнгэргэгдэхэ. Мүрысөөндэ хотын предприятинуудай футболой команданууд хабаадаха юм. Харин үдэшэндөө хотын ажалшад элүүр дээрэ конькигаар һолжорхо, сэнгэхэ болоно.

✦ Буряадай хүдөө ажахын институдай актова зал соо шатараар Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зоны түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн наадан үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

✦ «Спартак» бүлгэмэй стадион дээрэ футболоор һурагшадай, мүн предприятинуудай командануудай дунда бүлгэмэй түрүү һуури эзэлхын түлөө наадануud үнгэргэгдэхэ. Уһанай станци шадар республиканска больницын хүдэлмэрилэгшэд санаар урилдаха юм. Эндэ эхэнэрнүүд, эрэшүүл 3—5 километрэй зайда урилдахаар хараалагдана.

✦ Нарин сэмбын комбинадай спортын зал соо столой теннисээр хотын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэргэгдэхэ. Үглөөнэй 10 часһаа эхилхэ наадан да хотын предприяти, эмхи зургаануудай эхэнэрнүүдэй, эрэшүүлэй командануud наадаха.

✦ «Труд» бүлгэмэй зал соо хотын эдиршүүлэй дунда классическа барилдаагаар «Труд» бүлгэмэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үглөөнэй 10 часһаа эхилхэ. Тэрэшэлэн тус бүлгэмэй спортсменүүд Дээдэ-Онгостойдо санаар түрүү һуури эзэлхын түлөө урилдаха. Эдэнэр түрүүшын үдэр 10—5 километрэй зайда урилдаха юм. Харин воскресениин үдэр эдэнэр 4х5, 4х3 гэһэн эстафетэ дамжуулгын урилдаа үнгэргэхэ болоно.

✦ Аяншалга болон экскурсиин бюрогой хүдэлмэрилэгшэд амаралтын үдэр һонирхолтой аяншалга дурадхана.

«ГЭРЭЙ ЭЗЭН ЭХЭНЭР»

Бархан һууринай соёлой байшангай дэргэдэ «Гэрэй эзэн эхэнэр» («Хозяюшка») гэжэ шэнэ клуб һаяхан байгуулагдаба. Тэрэ сомоной соведэй гүйсэдкомой дэргэдэхи эхэнэрнүүдэй соведэй эдэбхи үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн байна. Һарадаа нэгэ удаа сугларжа байха энэ клубай түрүүшын заседани дээрэ эхэнэрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ, дунда һургуулиин багша Г. Р. Ешонова совет, эхэнэрнүүдэй ажабайдал тухай лекци уншаа. Гэрэй ажахые эрхилхэ талаар аша туһатай зүбшэл, заабаринуудтай суглараг шад танилсаһан байна.

Шэнэ клубай удаадахи уулзалгануудта врачнууд, тогоошод, оёдолшод бусад мэргэжэлтэд уригдахаар хараалагдаа. Нэгэ уулзалгадань эрэшүүл уригдаха юм. Гэр бүлэдэ, хүүгэдые хүмүүжүүлгэдэ эрэшүүлэй дүүргэдэг үүргэ тухай һонин хөөрэлдөөн болохоор хүлеэгдэнэ.

Т. ЮМСУНОВА.

Хурамхаанай район.

ШЭНЭ РЕТРАНСЛЯТОР

Хоринэй районой Доодо-Гол һууриин шадар телевизионно шэнэ ретранслятор һаяхан ашаглалгада тушаагдаба. Тиигэжэ дүтэ шадарай һууриин тосхонуудта ажаһуугшадта Түбэй телевидениин хоёр программын, мүн Улаан-Үдын телестудиин үнгэтэ дамжуулгануудые хараха арга олгогдоо.

— Шанарайнгаа талаар һайн зурагтай дамжуулгануудые абахын тула телевизионно тусхай антеннэнүүдые хүн зон гэрэйнгээ газаа түхеэрхэ ёһотой. Тиихэдэ телевизорэйнгээ абадаг хоёр каналда антеннэнүүд тааруулагдаха, мүн шэнэ ретранслятор руу шэглүүлэгдэхэ гэһэн эрилтэ табигдана, — гэжэ МТР-эй цехэй начальник Б. Музьяев хөөрөө һэн.

Б. ДОНДОКОВ.

ХОНИШОДЫЕ ОЛООРОО ХАНГАНА

«Новосретенский» совхозой хонишодые комплексноор хангалгын хэмжээ ябуулга һаяшаг эмхидхэгдэбэ. Энэ үдэр комплексно бригада эхэ хонидые харууһалжа байһан хонишодые хангаа. Тус бригадын бүридэлдэ ороһон медицинскэ фельдшер, библиотекарь, хүн зоной хэрэглэмжэ хангалгын комбинадай тушаан абалгын пунктын хүдэлмэрилэгшэ, автолавка өөһэдынгөө уялгые отара бүхэндэ бэелүүлһэн байна. Удаань Новосретенскын хүдөөгэй соёлой байшангай агитбригада наада харуулжа, хонишодые баясуулга.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой хэһэн Мэдүүлгэ тушаа хөөрэлдөөнүүдые совхозой парткомой секретарь И. И. Тимофеев эмхидхээ. Хонишод энэ Мэдүүлгые һайшаан дэмжэжэ, бодото ажал хэрэгүүдээрээ амгалан байдалай түлөө тэмсэлдэ хубитаяа оруулхабди гэжэ тэмдэглэһэн байна. Эб найрамдалай совет жасада нэгэ үдэрэйнгөө салин хүлһые оруулха тухай Малтинска һү һаалиин фермын коллективэй үүсхэлые дэмжэн, мүн лэ нэгэ үдэр ажаллажа олоһон мүнгөө тус жасада оруулхабди гэжэ бүхы хонишод мэдүүлээ.

Н. МИТЫПОВА,
манай штатнабэшэ корр.

Бэшүүрэй район.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Февралиин 2-һоо 8 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 2

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — Баримтата фильм. 10.25 — «Спортлотогой» 5-дахи тираж. 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 12.05 — «Үглөөнэй почто». 13.35 — «Аяншалагшадай клуб». 13.35 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.05 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 15.05 — «Совет газар дээрэ уулзалга». 15.20 — Баримтата фильм. 15.40 — Уран зохёолой альманах. 16.45 — «Сэсэгүүд танай гэртэ». 17.05 — Фортепьянна хүгжэмэй концерт. 18.00 — «Таанад энээниие хэжэ шадахат». 18.45 — Мультфильмнүүд. 19.20 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 20.05 — Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. 21.15 — «Спасибо, музыка, спасибо» — киноконцерт. 22.00 — «Время». 22.35 — СССР-эй арадай артист Н. Черкасов. 23.30 — В. В. Андреевэй нэрэмжэтэ VII конкурс-харалгын лауреадуудай концерт. 23.55 — Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкада зогсогты». 9.20 — «Эдиршүүлэй уран бэлиг». 9.50 — Баримтата фильм. 10.05 — Д. Шостакович. «5-дахи симфони». 10.55 — Таджигай ССР-эй телевидениин программа. 12.00 — «Зурагууд юун тухай хөөрэнэб». 12.20 — «Ород хэлэн». 12.50 — «Наследники».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 3

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.50 — Мультфильмнүүд. 10.25 — Түбэй телевидениин болон Бүхэсоюзна радиогой электрохүгжэмтэ инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 10.35 — «Джульбарс» — уран һайханай фильм. 12.10 — Арадай инструментнүүд наадаха. 12.35 — Шэнэ һонин. (12.40 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ һонин. 15.50 — Баримтата фильм. 16.40 — Гүрэнэй чукча ба эскимосуудай дуу, хатарай «Эргырон» ансамблиин концерт. 17.30 — «Мэдэхэ, шадаха бай».

Улаан-Үдэ. 17.50 — Буряадай АССР-эй Уран зураашадай холбооной театральна уран зураашадай секциин зохёохы ажал ябуулга тухай. 18.35 — «Экономикын талаар шэнжэлэл». 18.55 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.15 — Курска трикотажна нэгэдэлэй продукциин шанар тухай. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. 22.00 — «Время». 22.35 — «От колыбели на всю жизнь» — телефильмнүүдэй бүхэсоюзна XI фестивалиин шанда хүртэһэн фильм. 23.25 — Новосибирскһээ хүгжэмтэ дамжуулга. 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Байгаали шэнжэлгэ. 3-дахи класс. 9.55 — «Онсо шухаг бүтээсэ ехэтэй прессүүд. 10.55 — Д. Кедринэй шүлэгүүд. 11.35, 12.40 — Ботаника. 6-дахи класс. 11.55 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 12.25 — Баримтата фильм. 13.05 — «Багшада — хүгжэмэй хэшээл». 14.40 — А. С. Пушкин. «Евгений Онегин». 13.50 — Телеочерк. 15.20 — А. М. Горький. «В людях», «Мои университеты». 16.05 — Шэнэ һонин. 17.50 — Шри-Ланкагай Республикын национальна һайндэртэ — Бээс...

ВТОРНИК, 4

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Долоон хоногой спорт. 10.15 — Үхибүүдтэ ангуудай гүлгэд тухай. 10.45 — «Прошлогодняя кадриль» — уран һайханай фильм. 11.55 — Баримтата фильм. 12.45 — Шэнэ һонин. (12.50 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ һонин. 15.50 — «Эрдэм ухаанай ба ажалай холбоон». 16.30 — Латвиин ССР-эй Гүрэнэй хатарай «Дайле» ансамблиин концерт.

Улаан-Үдэ. 17.15 — «Выборг» — телеочерк. 17.35 — Шэнэ һонин (буряадаар). 17.50 — Баримтата фильм. 18.30 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. 18.50 — Съездын делегат, Мухар-Шэбэрэй районой «Родина» колхозой хертаабхашадай звеное даагша механизатор Г. Н. Иванова тухай очерк.

Москва. 19.15 — «Хэлэһэн үгэеэ хэрэгээрээ батадхаха». 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — КПСС-эй XXVII съездые угтуулан. Узбегэй ССР-эй телевидениин программа. 22.00 — «Время». 22.30 — «Страницы советского искусства. Литература и театр». 3-дахи фильм. 23.50 — «Долоон хоногой спорт». 00.20 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

9.00 часһаа 17.15 хүрэтэр аппаратура шалгагдаха.

Москва. 17.15 — «Һурагшадта хилээмэн тухай». 17.45 — «Пиковая дама» — уран һайханай фильм.

Улаан-Үдэ. 19.15 — «Энээниие хүн бүхэн мэдэхэ ёһотой».

СРЕДА, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — «Аяншалагшадай клуб». 10.45 — «Красные дипкурьеры» — уран һайханай фильм. 12.20 — А. Николаев. «Трио». 12.40 — Шэнэ һонин. (12.45 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ һонин. 15.50 — Баримтата фильмүүд. 16.40 — Ф. Э. Дзержинскиин нэрэмжэтэ дивизиин һайн дуранай ансамблиин концерт. 17.05 — Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ. 17.35 — Социалис оронуудай баримтата фильмүүд.

Улаан-Үдэ. 18.05 — «Почему зима бывает?» — фильм-концерт. 18.35 — «Фитиль» — бүхэсоюзна сатирическэ киножурнал. 18.45 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. 19.05 — Һаалишад — гурбан мянгатанай республиканска клубай заседаниһаа репортаж.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Ленинскэ шангай лауреат, академик О. М. Белоцерковский үгэ хэлэхэ. 20.15 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 20.50 — «Жизнь и бессмертие Сергея Лазо» — гурбан серитэй уран һайханай фильм. 1-дэхи сери. 22.00 — «Время». 22.35 — «Жизнь и бессмертие Сергея Лазо» — 2-дохи сери. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Түүхэ. 10-дахи класс. 10.05, 13.30 — Немец хэлэн. 11.05 — СПТУ-гай һурагшадта. Астрономи. 11.35, 12.40 — Юрэнхы биологи. 9-дэхи класс. 12.05 — Түрэлхидтэ тележурнал. 13.10 — Байгаали шэнжэлгэ. 2-дохи класс. 14.00 — Гоё һайханиие ойлгожо һураха. 14.30 — Шинии ленинскэ библиотекэ. 14.55 — «Драматурги ба театр». Б. Шоу. 15.40 — «Һурагшадта физиологи ба ариг сэбэр тухай». 16.10 — П. Мериме. «Театр Клары Газуль» — теле-зүжэг. 17.40 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 17.45 — «Коканд» — телеочерк.

Москва. 18.05 — СССР-эй габьяата ухаалан зохёогшо, Москва хотын шэнэ юумэ үүсхэгшэ...

ЧЕТВЕРГ, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — «Ан амитадай аймагта». 10.45 — «Жизнь и бессмертие Сергея Лазо». 2-дохи сери. 12.55 — Шэнэ һонин (13.00 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ һонин. 15.50 — Баримтата фильмүүд. 16.50 — Л. Бернстайн. «Не влюбляющийся» гэжэ баледэй хүгжэм. 17.20 — «Шатарай һургуули». 17.50 — Евгения Алтухова дуулаха. 18.10 — КПСС-эй съездын делегат, Брянска областиин «Вороновский» совхозой механизатор Л. С. Чернова тухай телеочерк. 18.30 — «... 16 хүрэтэр ба тэрээнһээ дээшэ наһатайшуулда».

Улаан-Үдэ. 19.15 — Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 19.30 — Киноочерк.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Арадай хиналтын экран». 20.30 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.50 — «Жизнь и бессмертие Сергея Лазо». 3-дахи сери. 22.00 — «Время». 22.35 — «Баримтата экран». 23.35 — Цимбалистнуудай ансамбль наадаха. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Юрэнхы биологи. 10-дахи класс. 10.05, 13.35 — Испан хэлэн. 11.05 — А. Блок. «Двенадцать». 11.35, 12.40 — Зоологи. 7-дохи класс. 12.10 — «Манай саад». 13.05 — Географи. 7-дохи класс. 14.05 — Совет уран зурагай искусство. 14.35 — «Сказки... Сказки... Сказки старого Арбата» — уран һайханай фильм. 16.20 — «Харата бэлдэаанда илажа гараха». 17.00 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 18.35 — Республикын һайн дуранай композиторнуудай...

ПЯТНИЦА, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — РСФСР-эй габьяата ухаалан зохёогшо, Москва хотын шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй соведэй түрүүлэгшын орлогшо Д. А. Смирновтой һурагшад уулзаха. 10.30 — Баримтата фильм. 11.00 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 11.35 — «Жизнь и бессмертие Сергея Лазо». 3-дахи сери. 12.40 — Шэнэ һонин. (12.45 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ һонин. 15.50 — Баримтата фильмүүд. 16.30 — «Арадай аялга дуунууд». 16.45 — «Ород хэлэн». 17.20 — «Бултанда зорюулагдаһан стадион».

Улаан-Үдэ. 17.50 — Байгаалиин ноосэнүүд — киноочерк. 18.10 — Шэнэ һонин. (буряадаар). 18.25 — Буряад хэлэнэй хэшээл. 18.40 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. 19.00 — «Саяан».

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Архидахагүй ажабайдалай ёһо гурим болгохо». 20.30 — «Ваша дочь Александра» — зүжэг. 22.00 — «Время». 22.30 — Баледэй артистнуудай концерт. 23.30 — Баримтата фильм. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 24.00 — «Ленинградские акварели» — фильм-концерт.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Хүгжэм. 4-дэхи класс. 10.05, 14.10 — Англи хэлэн. 11.05 — СПТУ-гай һурагшадта. Юрэнхы биологи. 11.35, 12.40 — Түүхэ. 7-дохи класс. 12.05 — В. Маяковский. «Мое открытие Америки». 13.10 — Физикэ. 7-дохи класс. 13.40 — Түүхэ. 9-дэхи класс. 14.40 — Совет...

СУББОТО, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — «Яблонька» ансамблиин концерт. 10.00 — Түрэлхидтэ тележурнал. 10.30 — «Гайхалтай һонин зүйлнүүд». 11.00 — «Элүүр энхэ байлга». 11.45 — «Любовь Тимофеева» — фильм-концерт.

Улаан-Үдэ. 11.20 — Һаалишад — гурбан мянгатанай республиканска клубай заседаниһаа репортаж. 13.00 — «Партизануудай командир» — киноочерк.

Москва. 13.20 — Казаниин медицинскэ эмхи зургаануудай хүдэлмэри тухай. 13.50 — «Объективтэ — Эхэ оромнай» — фотоконкурс. 13.55 — Пензэ хотын эдиршүүлэй клубууд тухай. 14.30 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 15.30 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 15.45 — Арад зоной һуудал байдалые һайжаруулха гэсэн КПСС-эй экономическа политикын дэдын зорилго мүн. Политическэ шэнжэлэгшэ Л. А. Вознесенский дамжуулгые хүтэлхэ. 17.45 — «Үе саг ба өөр тухайгаа». Сергей Есенин. 18.00 — «Хани харилсаан». 18.30 — «Советскэ Союзаар». 18.40 — Камерна хүгжэмэй концерт. 20.25 — «Жизнь прекрасна» — уран һайханай фильм (СССР — Итали). 22.00 — «Время». 22.35 — «Хааһа, хэзээ, юун болооб» гэһэн клубайхидта айлшаар». 23.50 — Шэнэ һонин. 23.55 — Гадаадын эстрадын артистнуудай хабаадалгатай хүгжэмтэ дамжуулга.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Бухы юумые мэдэхэ хүсэлтэйб». 9.30 — Ритмическэ гимнастика. 10.00 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 10.30 — Баримтата фильм. 11.00 — Ф. Шопенэй нэрэмжэтэ пианист-...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Һаалишан-гурбан мянгатанай клубта» — фото-мэдээсэл. РСФСР-эй Верховно Соведэй Саг үргэлжын комиссинуудта» — ТАСС-ай мэдээсэл. КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, профсоюзуудай соведтэ болон ВЛКСМ-эй обкомдо. Союзна республиканuудай компартинуудай съезднүүд. «Партиина харюусалга дээшэлүүлхэ». Республикын, орон доторой һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда. КПСС-эй XXVII съездын делегат. «Харюусалгын нэрэ хүндэ» — Н. Дегтяревой зурагал. БАМ: зоные ашаглалга. «Шэнэ-Уоянда ээзэн хэн бэ?» — В. Медведевэй статья. Съездын урда тээхи трибуна. «Комсомолшуудай һанамжа» — А. Самодуровэй корреспонденци. «Бүхэсоюзна шалгалта» — суглуулбари. Орон доторой һонин.

Гурбадахи хуудаһанда. «Правда Бурятии» газетэдэ ерэһэн бэшэгүүдээр бүридхэгдэһэн тематическа хуудаһан.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Хилын саанаһаа абтаһан тобшо мэдээсэлнүүд. ТВ-гэй долоон хоногой программа. Соносхолнууд, мэдээсэлнүүд.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ 23, редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-34-05, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, 2-57-63, информации — 2-60-91, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская — 2-33-61, выпускающие — 2-35-95, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина ... Н-01302. Заказ № 28. Индекс 0460...